

ЗМІСТ

Засідання п'ятдесят четверте, ранкове (Вівторок, 20 червня 2017 року)

Заява фракцій «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт»	...3
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...5
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів»	...17
Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг»	...54
Відхилення проекту Постанови «Про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів»	...74
Голосування щодо включення законопроектів до порядку денного сесії	...78

Інформація про створення міжфракційного
депутатського об'єднання «За розвиток
річок України» ...79

Заяви народних депутатів України щодо голосування ...80

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ЧЕТВЕРТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
20 червня 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу заходити до залу і приготуватися до реєстрації.

Колеги, можемо проводити реєстрацію?

Увімкніть систему «Рада».

У сесійному залі зареєструвалися 369 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження народного депутата Тараса Івановича Батенка. Тарасе Івановичу, вітаємо! *(Оплески)*.

Колеги, хочу вас поінформувати, що з 12 по 17 червня я та народні депутати перебували у Вашингтоні з робочим візитом, під час якого відбулося підписання Меморандуму про співробітництво між Верховною Радою України та Конгресом Сполучених Штатів Америки. Хочу подякувати всім народним депутатам, особливо членам групи з міжпарламентських зв'язків зі Сполученими Штатами Америки, членам Комітету у закордонних справах, за підготовку меморандуму. Я впевнений, що він виведе на новий рівень співробітництво між обома парламентами. У меморандумі зазначається, що Україна є форпостом західної цивілізації в захисті Європи від Російської Федерації, що є дуже важливим.

Колеги, я всіх вітаю з важливим кроком міжпарламентської співпраці між Україною і Сполученими Штатами Америки *(Оплески)*.

Наразі повідомляю, до президії надійшла заява від фракцій «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт» з вимогою оголосити перерву. Але обидві фракції погодилися замінити перерву виступом з трибуни.

На трибуну запрошується Оксана Юринець. Будь ласка.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ №117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні українці, насамперед мої рідні львів'яни! Не хотілося б, щоб з цієї високої трибуни єдиного законодавчого органу України волав голос пустелі про те, що сьогодні Львів, фактично, гине. З центральноєвропейського міста він перетворюється на смердюче сміттєзвалище, а ще гірше, коли температура повітря перетинає найвищу позначку термометра, на екологічно загрозливе місто, в якому є загроза для здоров'я його мешканців.

Насамперед хотіла б звернутися до представників фракції «Самопоміч»: я вкотре повторюю – наша сила в єдності. Нам потрібно рятувати не Андрія Івановича, а мешканців і гостей Львова від сміття.

Пане Садовий, ви протягом трьох каденцій мали можливість розв'язати цю сміттєву проблему. Але навіть трагедія, яка сталася на Грибовицькому сміттєзвалищі, коли минулого року загинули люди, не підштовхнула вас до цього. І це при тому, що прибирання сміття було однією із головних ваших передвиборчих обіцянок, не кажучи вже про те, що згідно зі статтею 30 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» це є вашим безпосереднім обов'язком як очільника міста. Якщо я в себе вдома господар, прибираю своє сміття сама.

Як і більшість свідомих людей, я вважаю декілька цифр дуже голосливими.

Протягом року з часу трагедії на Грибовицькому сміттєзвалищі Львівська міська рада витратила 350 мільйонів на транспортування сміття по всій Україні, куди тільки можна, при тому, що уряд виділив 14 майданчиків саме в Львівській області. Але львівська влада чомусь ними не скористалася.

Можна було б посилатися на відсутність грошей. Але лише за останній місяць покладено на депозитні рахунки 150 мільйонів, і водночас наращений за один рік непростий борг в 10 мільйонів щодо утилізації. Ось це ви називаєте розв'язанням проблеми?

Піар на сміттєвій темі ні до чого не приведе. Є епізоди в політиці, коли важливі не партійність і програми, а відчуття гідності за себе, за своє місто. Мені прикро, що зараз моє рідне місто Львів асоціюється насамперед зі сміттям, неприємним запахом, безгосподарністю,

бездіяльністю і безкарністю. Якщо цієї ситуації не виправити, Львів швидко втратить свою привабливість для відвідувачів як з України, так і із-за кордону, які є далеко не останнім джерелом поповнення місцевого бюджету.

Мені боляче за львів'ян, за себе як представника цього округу, за моїх дітей, друзів, колег, які стали заручниками цієї ситуації. Я як депутат, як жінка, як мама, зрештою, просто як львів'янка по-людськи звертаюся до вас, пане Садовий, до влади міста з проханням припинити переслідувати власні інтереси і повернути місту той європейський статус, який він здобував протягом багатьох століть.

Андрію Івановичу, або негайно розв'яжіть проблему зі сміттям, або добровільно ідіть у відставку. Ідіть у відставку! Бо ви не можете цього зробити.

Олегу Романовичу, припиніть акції в Києві. Їдьте в Миколаїв, де депутати від «Самопоміч» у міській раді не підтримують вивіз сміття до Миколаєва.

Не втрачайте ніколи часу, можливостей, слів, які ви даєте своєму виборцю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, згідно зі статтею 25 Регламенту у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп.

Хочу всім нагадати, що послідовність виступів визначається шляхом запису.

Прошу представників фракцій і груп підготуватися до запису на виступи. Готові? Будь ласка, записуйтеся.

Від групи «Партія «Відродження» записався на виступ Писаренко Валерій Володимирович. Але він передає своє право на виступ Віктору Бондару. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Протягом

останніх місяців багато розмов ведеться про так звані надзвичайно важливі, популярні й успішні реформи, які пропонує влада. Це і медична реформа, яку вони передбачають зробити так, щоб з наступного дня після її впровадження всі громадяни йшли до лікарень з гаманцями і за будь-яку послугу платили кошти, яких сьогодні в родинях України немає. Це і пенсійна реформа, яка насправді має єдину мету – скоротити дефіцит Пенсійного фонду і підвищити пенсійний вік, пенсійний та трудовий стаж, щоб отримати пенсію. Це означає, що більша частина населення України не доживе до цієї пенсії. Це і земельна реформа, а, по суті, продаж землі, і судова реформа, недороблена, і так далі. Скажіть, кому це подобається? Та, нікому. Не подобається і такий підхід.

Водночас група «Партія «Відродження» десятки разів наголошувала на тому, що на першому плані має бути економіка. Якщо зростатиме економіка, виробництво, промисловість, будуть кошти, і ми зможемо вирішувати ці питання не за рахунок населення, економії коштів, соціальних скорочень, а за рахунок створення робочих місць, виплат людям достойних заробітних плат і пенсій. Тому в нас не було жодного мотиву для підтримки цих реформ. Наша група виступала категорично проти них.

Що на сьогодні ми маємо? Протягом останнього місяця фактично на всіх представників партії «Відродження» розпочався шалений тиск. Голові Харківської обласної ради Сергію Чернову, обраному від партії «Відродження», надходять погрози, відео як від адміністрації, обласної влади, так і від кримінальних елементів, які сьогодні, по суті, почали зростатися з владою. Ми звертаємося до правоохоронних органів, а реакції немає, розслідувань немає. Іде тиск на депутатів Харківської обласної ради, на народних депутатів, яким дзвонять, погрожують і вимагають голосувань за ці псевдореформи.

Тому наша група вимушена заявити з цієї трибуни: якщо й далі продовжуватиметься ця тенденція, ми з трибуни оголошуватимемо прізвища всіх, хто здійснює тиск на депутатів усіх рівнів, обраних від партії «Відродження». Попереджаємо, ми не дамо в обід жодного депутата, візьмемо під контроль кожен випадок тиску, який сьогодні відбувається. Ми не будемо голосувати за псевдореформи! Така ситуація вже була. Нічим хорошим це не закінчиться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Опанасенко від «Самопоміч» передає слово Ірині Подоляк. Будь ласка.

ПОДОЛЯК І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (одномандатний виборчий округ №116, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Дорогі українці! Моїй мамі 73 роки. Живе вона в невеликому містечку, неподалік від Львова. Щотижня, коли вона приїздить до мене у справах, везе з моєї хати торбину зі сміттям у своє місто. Я запитую: «Мамо, для чого ти це робиш?». Вона мені відповідає: «Так виглядає, що вам ніхто не допоможе».

Я хочу звернутися до депутатів, представників малих міст, містечок, сіл, які зараз тут, у Верховній Раді: у вас не буде таких проблем, які наразі є у Львові, допоки держава не закриє ваші діючі полігони. Ми вимагаємо від уряду, Президента, РНБО невідкладного виділення резервного полігону на час побудови сміттєпереробного заводу, а також виділення земельної ділянки, яка відповідала б державним будівельним нормам для побудови нового полігону, а не давати так звані пропозиції, які не вартують навіть паперу, на якому вони написані.

Минулого тижня я спілкувалася з головою Львівської обласної державної адміністрації. Запитувала, як дають собі раду ті районні центри, які довозили своє сміття на закриті Грибовицьке сміттєзвалище. Він відповів, що укладають угоди і в них приймають їх сміття. І це ще один доказ того, що є політична маніпуляція і політичний тиск, щоб не приймати тверді побутові відходи лише зі Львова.

Політика упокорення опонентів має два наслідки: протест і рабство. Львів'яни, як і всі українці, більше ніколи не будуть рабами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» виступає Сергій Владиславович Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Такого рівня політичного безумства, коли готові утопити в смітті цілі міста, включаючи

пам'ятку ЮНЕСКО – Львів, я не пам'ятаю за жоден рік представницької і законодавчої влади парламенту. Вам розказати, як за прем'єрства Тимошенко вирішувалося питання води у Львові, яка подавалася за графіком? Протягом року було створено урядову комісію, наразі Львів має воду постійно. Тому що була пряма співпраця колишнього Прем'єр-міністра Тимошенко і мера міста Львова.

А чим займаються Прем'єр-міністр Гройсман і Президент Порошенко? Виступ представника від двох фракцій, хоча одна із фракцій посоромилася вийти до трибуни, можна назвати блюзнірством. Необхідно негайно створити урядово-президентську комісію, оголосити Львів зоною стихійного лиха, реально виділити спеціальні полігони, а не виділяти полігони, потім їхати до представників місцевих рад і заставляти їх припиняти дію угод, не відкривати кримінальні справи проти тих, хто вивозить сміття зі Львова. Потрібно робити все можливе для вирішення цього питання.

Зараз у декого голова паморочиться від опитувань. Не тим ви займаєтеся! Час політичних репресій, який почався в Україні, – це гарна споминка для тих, хто не зрозумів уроків Януковича. Хоча, що їм розуміти? Вони тоді працювали в уряді Януковича, співпрацювали з усією його бандою, а сьогодні розказують нам, як треба працювати?

Я думаю, політичні репресії, які почалися проти представників реальної опозиції в Україні, проти Тимошенко та інших, є прикладом того, як нинішня влада продовжує політику Януковича. Покажіть мені хоча б одну справу проти тих, хто реально закликав «русскую весну» на сході і на півдні, проти реальних сепаратистів. Де зараз, завдяки тому, що Генеральна прокуратура закрила всі справи проти нього, спеціально, умисно закрила, гуляє Юра Єнакієвський? Де зараз гуляє Колобов? Сьогодні в уряді, вдумайтеся(!), на посаді міністра сидить заступник керівника служби Колобова. А ви Колобова шукаєте по всьому світу?

Ви нічому не навчилися. Ті, які служили Януковичу, перефарбувалися і сьогодні служать Порошенку. Ви дуже швидко зрозумієте, що це шлях «Титаніка». Ваша так звана команда буде там, де сьогодні Янукович.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Петьовка від «Воля народу» передає своє право на виступ Лабазюку.

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №188, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Дорогі колеги! У минулу неділю вся Україна вітала наших медиків з професійним святом. Країною покотилася хвиля заходів, під час проведення яких було сказано багато хороших слів. Але не правильних слів чекають наші медики, а рішучих дій та змін на краще.

Напередодні в моєму рідному Волочиську в районній центральній лікарні відкрили оновлене відділення патології вагітних. Ці всі добрі справи відбуваються завдяки меценатам, благодійникам, які не стоять осторонь проблем свого рідного міста, а відбудовують його, розбудовують інфраструктуру.

Державна політика у сфері охорони здоров'я до недавня не витримувала жодної критики. Усі ми знаємо, до чого призвело відношення влади до медицини: розбиті лікарні, медики на колінах жебрачать, відсутність препаратів, смерті сотень тисяч людей, які не дочекалися допомоги.

Депутатська група «Воля народу» підтримує твердість, з якою уряд і профільне міністерство підходять сьогодні до проведення медичної реформи. Це той віз, який потрібно було давно зрушити з місця. Саме тому наша група дала свої голоси за прийняття за основу запропонованого законопроекту. Хоча ці голоси ми дали авансом. Ми абсолютно не сприймаємо низький рівень підготовки документа до першого читання. У зв'язку з цим наша група розробила ряд змін і пропозицій. Вважаємо, що їх прийняття є критично необхідним для дієздатності всієї реформи загалом. Вимагаємо, щоб наші поправки та пропозиції були враховані. Бачимо оптимізм уряду, налаштованого збільшити у 2018 році фінансування цієї галузі на 67 мільярдів. Хотілося б бачити відповідні розрахунки вже в цьому законопроекті.

Разом з тим ми підтримуємо пропозицію профільного Комітету з питань охорони здоров'я щодо так званої зрівнялівки заробітних плат у цій галузі. Вимагаємо від уряду терміново вирішити це питання. Неприпустимо, коли 3200 гривень сьогодні отримують і хірург,

і санітарка. Таку несправедливість у нас уже багато років відчуває ледве не кожен пенсіонер. Тому ми вимагаємо проведення осучаснення пенсій. Не може розмір мінімальної заробітної плати становити 2,5 мінімальної пенсії, як це є сьогодні.

Днями Національна рада реформ підтримала проект пенсійної реформи. На жаль, попри обіцянки уряду законопроект так і не був поданий до Верховної Ради. Наполягаємо на найшвидому поданні до парламенту проекту пенсійної реформи, щоб ми могли ознайомитися з ним, підготуватися до його розгляду. Адже від проведення реформи залежить майбутнє нашої держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дунаєв від «Опозиційного блоку» передає своє право на виступ Бойку.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Поспілкувавшись минулого тижня з виборцями Полтавської, Миколаївської та Луганської областей, можу заявити: у людей склалося чітке відчуття того, що влада хоче їх або знищити, або виштовхати з країни, благо для цього вже немає жодних перешкод.

Оцінюючи роботу парламенту та уряду, треба виходити із загальносвітових критеріїв, до яких належать: валовий продукт країни, макроекономічна стабільність, інвестиції в національну економіку, соціальний розвиток, інфляція. У цьому відношенні всі ці показники свідчать про глибоку економічну кризу в нашій країні. При цьому ми так і не побачили ні звіту уряду, ні програми щодо виходу країни з кризи, ні економічних законів. Велика частина розглянутих законопроектів – другорядні, і ведуть до ще більшого протистояння в суспільстві.

Рішення, прийняте парламентом, про курс України до НАТО не більше, ніж декларація, є спробою відволікти увагу громадян від нагальних соціально-економічних проблем. Наприклад, чого тільки

варта відсутність вакцини від ботулізму та пов'язані з цим смерті? Ще кілька років тому над цим ніхто не замислювався, тому що всі вакцини, у тому числі для дитячого щеплення, були в наявності. На сьогодні відсутній елементарний захист населення від епідемій. Ніхто не займається розв'язанням цих проблем. Проте всі активно включилися в обговорення медичної та пенсійної реформ, покликаних добити і остаточно загнати в убогість здорових пенсіонерів. Вся концепція запропонованих реформ зводиться до двох простих постулатів: як виконати зобов'язання перед МВФ, скільки українці за це заплачуть. При цьому готується продаж головного активу Української держави – землі, що є абсолютно неприйнятним і антинародним рішенням.

І останнє. Ми категорично проти кулуарних спроб переглядати Мінські угоди. Суспільство повинно знати про рішення, яке готується. Ми вимагаємо, щоб парламент безпосередньо брав участь у розробленні рішень стосовно життя і безпеки українських громадян.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Мосійчук від Радикальної партії передає своє право на виступ Олегу Валерійовичу Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Минулого тижня наша команда працювала по всій Україні. У мене відбулися важливі зустрічі з трудовими колективами, з людьми на Житомирщині, Рівненщині, Волині, Львівщині. На кожній зустрічі, чи на деревообробному підприємстві, чи на фермі, чи на бронетанковому заводі, люди піднімали ключові питання: як їм виживати, як їм годувати свої сім'ї. Це я до того, що уряд на наступний рік запланував підвищення мінімальної заробітної плати «аж» на 500 гривень. Сьогодні вона – 3200, а у 2018 році планується – 3700. Нехай підуть в аптеку і спробують купити за 500 гривень пачку памперсів. Думаю, не вистачить.

Саме тому наша команда наполягає, що єдиною реальною можливістю подолати бідність, вирватися із кризи, цього болота,

законсервованого, гнилого, вонючого сировинного приладку, є створення робочих місць для українців, радикальне підвищення зарплат і пенсій для людей. Натомість влада пропонує так звані реформи – медичну, пенсійну, земельну. Почитайте Меморандум про співробітництво України з Міжнародним валютним фондом, який був оприлюднений виключно після того, як команда Радикальної партії взяла владу за зябра. До цього вони в таємному режимі готували його. Там усі ці реформи прописані. Але вони потрібні не українцям, а владі, щоб взяти черговий мільярдний кредит і залатати ним дірки в бюджеті. Бо якби ці реформи робилися для українців, то у лікарів спитали б, як проводити медичну реформу, у профспілок, роботодавців, найманих працівників спитали б, як провести пенсійну реформу, щоб люди отримували великі пенсії, а не мали великий трудовий стаж і мінімальну пенсію, а якби хотіли реальної земельної реформи, то зібрали б фермерів, підтримали б наш законопроект, в якому йдеться про те, що господарем на українській землі повинен бути український фермер, а не транснаціональні корпорації-латифундії, для яких неважливо, чи є в селі тваринництво, робочі місця, соціальна сфера, бо для них ключове завдання – швидкий заробіток за рахунок виснаження української землі та знищення українського села.

Тому я хочу запевнити українців: наша команда є в опозиції до нинішньої влади, ми залізним форпостом стоятимемо на сторожі інтересів українських громадян, не дамо провести так звані реформи, в результаті яких Україна втратить землю, мільйони людей не матимуть пенсій і можливості отримувати медичне обслуговування.

Дорогі українці, ви можете стовідсотково покладатися на мене і на мою «залізну» команду!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Лубінець від «Блоку Петра Порошенка» передає своє право на виступ Ірині Луценко. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! У країні склалася дуже дивна ситуація – один дуже відомий мер з історичного міста розвозить по всій Україні сміття. Тема сміття сьогодні показала момент істини.

Шановні колеги! Однією із перших реформ цієї каденції стала децентралізація, внаслідок якої центральна влада виконує одні функції, а всі повноваження і 80 відсотків коштів, зібраних в Україні, залишаються у місцевих бюджетах. А відтак, і відповідальність за ці кошти також лягає на місцеву владу.

У Львові громада на демократичних виборах обрала собі мера. Протягом 2016 року на депозитах накопичилося 700 мільйонів гривень! Громада запитує: чому пан Садовий ці гроші не використовує для зведення сміттєспалювальних заводів, відновлення інфраструктури, закупівлі міського транспорту, ремонту доріг? Чому він змушує свого однопартійця голодувати саме тоді, коли Президент виїхав із країни? Це називається безвідповідальністю! Це означає розписатися у своїй некомпетентності – людина не може виконувати свої обов'язки!

Тому вимагаємо, щоб Андрій Садовий відзвітував на засіданні профільного комітету про те, які видатки він спрямував на потреби громади, і залучити до цього телебачення. Нехай розкаже: до кого звертався, скільки разів приїжджала комісія з Кабінету Міністрів, скільки разів вивозилося сміття на полігони, в яких громадах представники «Самопомочі» не проголосували за те, щоб сміття з міста Львова вивозилося на полігони інших міст.

Шановні колеги, повірте, коштів у місті Львові достатньо, щоб привести історичне місто в порядок. Замість екологічної катастрофи, Львів має стати процвітаючим туристичним центром. Але протягом 10 років своєї роботи Садовий лише піарився, моралізаторствовав, і нічого не зробив для громади. І маємо результат.

Він каже, що це має робити Президент. Якби Президент займався питаннями сміттєзвалищ, то не було б створено сучасної армії, не було б безвізу, асоціації з ЄС, міжнародної коаліції, яка ввела санкції і стримує Росію. Якби замість пана Садового Президент і центральна влада вивозили сміття зі Львова, то не було б розпочато роботу з боротьби з корупцією, реформи освіти, започатковано медичної реформи, не було б децентралізації.

Тому, шановні колеги, кожен повинен нести відповідальність за своє коло обов'язків, для чого ми тут і зібралися. Ми дали повноваження, ви дали кошти, Президент свою роботу робить. Пане Садовий, будьте добрі, до роботи!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віталій Корчик від фракції «Народний фронт» передає своє право на виступ керівнику фракції Максиму Бурбаку.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Вітаю, шановні колеги! Минулого тижня представники Комітету з питань національної безпеки і оборони разом з пресою оглядали, облаштовану інженерно-технічними спорудами, ділянку кордону в Харківській області. Висновок єдиний – проект «Європейський вал» виконується на високому технічному рівні.

Прошу ввімкнути відео.

(Трансляція відеозапису).

Усі депутати, хто не може чи не хоче поїхати і переконатися в цьому на власні очі, можуть побачити це просто зараз, сидячи у м'якому кріслі в сесійному залі. Особливо звертаюся до тих, хто розпускав численну брехню, закликав не будувати кордони. Дивіться, що вже зроблено, і на якому рівні.

Таке облаштування держкордону лише початок. Усього треба обладнати три тисячі кілометрів. Середня вартість повного облаштування одного кілометра становить 2,7 мільйона гривень. Це, до речі, майже в 37 разів дешевше вартості стіни на кордоні США з Мексикою. Але будівництво кордону повноцінно не фінансується.

Тому фракція «Народний фронт» звертається до уряду з проханням виділити на будівництво всі кошти, заплановані в державному бюджеті. Із 200 мільйонів гривень в цьому році фактично надійшло лише 30 мільйонів. Окрім цього, ми вимагаємо в цьому році спрямувати на облаштування кордону ще 500 мільйонів гривень з коштів, які були конфісковані з рахунків оточення Януковича і повернуті до держбюджету.

Необхідність в інженерному облаштуванні українсько-російського кордону ні в кого не викликає сумніву, а цілеспрямована і тривала дискредитація лідерів «Народного фронту» та нашої політичної сили лише підтверджує, що зміцнення кордону – це важливий проект у протидії агресивним планам Кремля.

Слідом за Україною аналогічні проекти щодо інженерно-технічного облаштування кордону з Росією розпочали наші сусіди з НАТО – Балтійські держави і Норвегія. Імперські амбіції Путіна повинні вмерти на кордоні з Україною.

«Народний фронт» вкотре наголошує на своїй позиції – запровадження візового режиму з Росією. Тепер, коли ми маємо безвізовий режим з Євросоюзом, введення візи до Росії є не просто актуальним, а вкрай необхідним, і жодних перешкод для цього немає. Розмови про те, що Росія у відповідь запровадить візу для громадян України – маніпуляція. Зараз будь-який громадянин України ризикує бути незаконно ув'язненим у Росії та закатованим на її території. Будь-який іноземець, який захоче виїхати з Росії, мусить тепер отримати так звану виїзну візу. Тому не треба маніпуляцій і ілюзій. Вводимо візу з країною-агресором. Крапка.

Насамкінець хочу сказати, що 23 серпня ми відзначатимемо День Українського Прапора. Традиційно в цей день багато урочистих заходів буде присвячено символу України. «Народний фронт» пропонує протягом останніх пленарних тижнів прийняти закон про Державний Прапор. Відповідний законопроект був внесений Прем'єр-міністром Арсенієм Яценюком ще в 2015 році. Парламент розглянув та прийняв його в першому читанні 2 лютого 2016 року, і вже понад рік він пилиться у відповідному комітеті.

Тому, пане Голово, прошу вас протягом останніх двох пленарних тижнів внести в зал цей законопроект на розгляд парламенту, з тим щоб прийняти його в цілому.

Також «Народний фронт» звертається до парламенту з проханням підтримати проект Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної» ([№5670-д](#)). Авторами законопроекту виступили близько 80 народних депутатів, у тому числі і з «Народного фронту». Прийняття цього законопроекту вимагає і суспільство, і громадські діячі. Українська мова, як і український прапор, є символом державності і фактором національної безпеки. Мова є не лише засобом спілкування. Вона захищає наш політичний, інформаційний і культурний простір. Захищати наші символи і наші кордони ми повинні разом з максимальним зусиллям.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Колеги, зараз буде заключний виступ. Я запрошую до слова заступника Голови Верховної Ради України Оксану Сироїд.

Прошу запросити депутатів до залу. Через 3 хвилини переходимо до розгляду питань порядку денного.

СИРОЇД О.І., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Хочу звернутися до Президента, Прем'єр-міністра, депутатів коаліції, тих, хто сьогодні знецінює вчинок Олега Березюка. Ви знецінюєте його, бо вам важко оцінити вчинок гідності, оскільки бракує власної гідності. Ви знецінюєте його від страху і від безпорадності. Знаєте, що ви брешете, але не можете зізнатися в цьому людям. Ви брешете з того моменту, коли сказали, що будете жити по-новому, а, насправді, просто осіддали старі схеми. Ви брехали тоді, коли обіцяли скасувати і змінити закон про вибори, який дозволив Януковичу сконцентрувати владу, тому що цей закон сьогодні служить вам. Ви брехали 25 років, обіцяючи обмежити депутатську недоторканність. Це ви так тут, у цьому залі, гуляєтеся 25 років. Ви обіцяли розслідувати злочини Майдану, але боїтеся вийти на самих себе. Ви обіцяли механізм «сліпого трасту», але народ прозрів, коли побачив ваші декларації.

За реформами, які ви обіцяєте, ховаються просто перерозподіли потоків. Ви крадете з оборонного бюджету народу, який воює, ваш корупційний «УкроборонПОРН» відомий на цілий світ. Ви продали Конституцію, коли запропонували особливий статус в обмін на додаткові повноваження для Президента. Сьогодні ви маєте намір обговорювати деокупацію української території з окупантом. Можливо, це нова мода в стратегії ведення війни? Але цікаво, за яку фабрику ви продасте державу цього разу.

Ви знаєте, Львів – це лише приклад опору цій брехні і вашому свавіллю. Один маленький приклад. Я хочу сьогодні підтримати Олега Березюка. Я приєднаюся до нього, буду поруч з ним, буду голодувати, щоб спробувати захистити людей від вашого свавілля. Це мій вчинок, це мій вибір як людини.

А львів'янам я раджу об'єднати свої зусилля і звернутися до Президента з вимогою звільнити очільника Львівської обласної

державної адміністрації, який виконував і видавав злочинні накази, принижуючи гідність львів'ян.

Стосовно Президента, уряду та коаліції свій вибір українці зроблять на наступних виборах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного.

Вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» ([№6232](#)) та альтернативного законопроекту [№6232-1](#).

Оскільки дані проекти законів мають понад 100 статей, ми не маємо права розглядати їх у першому читанні за скороченою процедурою.

Отже, переходимо до розгляду даних проектів за повною процедурою.

Нагадую: спочатку виступають співавтори, потім – представник від комітету і питання від депутатів, далі – обговорення.

Олексій Валерійович Філатов є в залі? Зараз підійде?

Тоді давайте почнемо з виступу Альони Шкрум. Ні? Будемо чекати Філатова? Він же щойно був у залі. Зараз ми його знайдемо. Є.

Запрошую до доповіді заступника глави Адміністрації Президента України Філатова Олексія Валерійовича. Будь ласка.

ФІЛАТОВ О.В., *заступник глави Адміністрації Президента України.* Доброго дня, шановні народні депутати! Прошу вибачення за затримку.

Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні вашого рішення чекає важливе питання в рамках судової реформи, а саме – внесення змін до процесуального законодавства. Ми маємо три складові судової реформи: інституційну, процедурну і кадрову.

За останні два роки Верховна Рада України суттєво просунулася з упорядкуванням інституційної складової: внесені зміни до Конституції України, прийняті закони «Про судоустрій і статус суддів» та

«Про Вищу раду правосуддя». Органи суддівського врядування, Вища кваліфікаційна комісія суддів та Вища рада правосуддя, розпочали роботу з кадрової складової. Зараз наша спільна задача впорядкувати судовий процес, встановивши нові стандарти та правила у судочинстві, які відповідали б кращим світовим практикам.

Законопроект №6232 розроблявся в рамках Ради з питань судової реформи протягом двох років за участі провідних українських та міжнародних науковців в галузі судового процесу, практикуючих юристів, а також депутатів з різних фракцій парламенту. Законопроект пройшов декілька раундів обговорення і отримав підтримку правничої спільноти.

Законопроектом передбачається низка суттєвих новацій у судовому процесі.

Перше. Ефективний захист прав, як преволуюче завдання судочинства. Завданням судочинства має бути справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення спорів з метою ефективного захисту прав та законних інтересів осіб, що звертаються до суду.

Друге. Розширення способів судового захисту та засобів доказування. Ідеться про захист прав не лише у спосіб, визначений законом або договором, а й в інший спосіб, який ефективно захищає право.

Третє. Дієвий механізм забезпечення позову та доказів.

Четверте. Максимальна змагальність сторін та пропорційність, як засади судочинства. Суд має виконувати виключно роль арбітра і ніколи слідчого, коли йдеться про господарський та цивільний процеси.

П'яте. Нові правила юрисдикції та підсудності. Юрисдикцію між загальними, господарськими та адміністративними судами пропонується розмежовувати в залежності від предмету, а не сторін спору.

Шосте. Спрощення та прискорення розгляду нескладних та менш значних справ, стягнення незначних і безспірних сум в порядку наказного провадження, переважно в електронній формі.

Сьоме. Забезпечення ґрунтовної підготовки та розгляду складних справ. Мова йде про правила загального позовного провадження, який забезпечує ретельну підготовку справи, як гарантію забезпечення її правильного своєчасного та безперешкодного розгляду по суті.

Восьме. Забезпечення своєчасності розгляду справи та правової визначеності.

Дев'яте. Механізми запобігання зловживанню процесуальними правами.

Десяте. Ефективна компенсація судових витрат, гармонізація правил цивільного та господарського судочинства з одночасним збереженням специфіки кожного із цих процесів.

Одинадцятьте. Впровадження електронного правосуддя, що забезпечить спрощений доступ до суду; максимальне застосування інформаційних технологій та можливості вчинення всіх процесуальних дій через засоби електронного зв'язку з відповідними механізмами ідентифікації та безпеки учасників процесу; підтримка судом альтернативних способів вирішення спорів міжнародного комерційного арбітражу та третейського суду.

Прийняття цього законопроекту дозволить Україні перейти до триланкової судової системи, тим самим виконати багаторічні рекомендації Ради Європи, спросити доступ громадян до суду. Ідеться виключно про юридичні питання, вирішення яких чекають уже багато років. Сподіваюся, ви зможете знайти спільний інтерес, який стоятиме вище фракційних чи політичних інтересів, у питанні побудови якісної системи правосуддя.

Норми даного законопроекту дозволять побудувати судовий процес, який відповідатиме кращим європейським стандартам та практикам.

Прошу прийняти важливе відповідальне рішення. Підтримайте сьогодні законопроект №6232 у першому читанні.

Дякую вам за увагу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу записатися на запитання до доповідача.

Народний депутат Сидорович. Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Даний законопроект є одним із найважливіших законопроектів, які складають загальну

частину всієї судової реформи. Разом з тим дуже важливо розуміти не лише зміст цих законопроектів, а й їхню форму.

У даному випадку, коли вносяться зміни до трьох нових процесуальних кодексів та інших дуже важливих законів, без яких функціонування всієї судової системи неможливе, і це все об'єднано в одному документі, забезпечити прийняття якісного фінального результату неможливо.

Тому фракція «Самопоміч» наполягає на тому, щоб зміни вносилися до кожного кодексу окремо, окремим документом, щоб можна було реально застосовувати їх у судовій практиці, а не мати один великий незрозумілий документ, з яким юристи-практики не зможуть захищати права наших громадян у судах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ви прокоментуєте? Будь ласка.

ФІЛАТОВ О.В. Якщо це було запитання, я хотів би прокоментувати так. Не випадково поданим законопроектом передбачається внесення змін до трьох кодексів. Пропонується низка змін, які неможливо внести до одного кодексу і одночасно не внести до іншого.

Перший приклад. Розподіл правил юрисдикції. Якщо певні справи виходять з юрисдикції одного суду, наприклад, загального, вони входять до юрисдикції іншого – господарського чи адміністративного судів.

Другий приклад. Функціонування Верховного Суду України. Ці правила можна запровадити лише одночасно.

Третій приклад. Функціонування електронного суду. Його можна запровадити лише одночасно для всіх видів судового процесу.

Четвертий приклад. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Такі приклади можна продовжувати. Тому не випадково була запропонована саме така форма розгляду цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступне запитання від народного депутата Альони Шкрум.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Пане представник Президента України або пане представник Адміністрації Президента, сьогодні, на жаль, ви відзначилися тим, що подали найбільший законопроект в історії України – 794 сторінки. Навіть, доповідаючи його тут, у сесійному залі, ви сказали неправду про те, що ним передбачаються зміни до трьох кодексів. Ним передбачаються зміни до трьох процесуальних кодексів, тобто їх нова редакція, восьми інших кодексів України та до 18 законів України. Такого не робив навіть пан Портнов! Такого у Верховній Раді ніколи не було!

Скажіть мені, будь ласка: чи вважаєте ви, що можна починати реформу судової системи, судоустрою і процесуального процесу в Україні з порушення, наприклад, статті 4 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», де сказано, що зміни до нього можуть вноситися виключно законами про внесення змін до цього закону? Тобто вони не можуть, як у вас, об'єднуватися з внесенням змін до інших 18 законів, восьми кодексів та новими редакціями трьох кодексів.

Також у Верховній Раді є процесуальні правила про те, як подаються та як робиться нормотворчість...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 10 секунд.

ШКРУМ А.І. ...де зазначається, що все це має подаватися окремими змінами до окремих кодексів.

Я прошу поважати закони України і парламент. Вважаю, можна це розділити, як мінімум, на чотири-п'ять різних законопроектів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, ваша відповідь.

ФІЛАТОВ О.В. Дякую за запитання.

Я хотів би зауважити, що ретельний аналіз Регламенту Верховної Ради не дасть вам можливості послатися на будь-яку його норму, яку

було б порушено внесенням цього проекту. Дійсно, Регламентом Верховної Ради передбачається внесення змін окремими законами до Митного, Бюджетного, Податкового кодексів, і це є виключний перелік. Будь-яких обмежень щодо внесення змін до інших кодексів не передбачається.

Коли я сказав про три кодекси, я мав на увазі, що вносяться зміни до трьох основних кодексів шляхом викладення їх в новій редакції. Так, є й інші зміни, пов'язані з цим.

Зрозуміло, що Верховний Суд за тими самими правилами з певними відмінностями, які зумовлені специфікою процесу, має працювати і для розгляду кримінальних справ. Тому до Кримінального процесуального кодексу також вносяться зміни в частині функціонування Верховного Суду.

Якщо йдеться про виконання судових рішень чи розгляд певних категорій справ, то, зрозуміло, що можуть бути внесені зміни і до інших...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 10 секунд.

ФІЛАТОВ О.В. Подання комплексного і складного законопроекту не означає, що такий законопроект не може бути прийнятий. Порушень Регламенту в цьому немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми завершили відповіді доповідача на запитання. Прошу доповідача зайняти...

Ще одне запитання? Добре.

Сергій Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина». Що є, а що не є порушенням Регламенту, визначає відповідний комітет, як пропозицію, а далі – висновки Верховної Ради. Очевидним є те, що законопроект, який одночасно містить зміни до інших законів, не може розглядатися. Про це свідчать відповідні висновки Конституційного Суду та чіткий розділ Регламенту.

Чому ви не йдете на те, що пропонує Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради, – розділити на проекти законодавчих актів згідно зі сферою їх регулювання, і тільки після цього розглядати їх за процедурою першого читання? Усі інші варіанти є порушенням Регламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, ваш коментар.

ФІЛАТОВ О.В. Дякую вам за запитання.

Я, напевно, повторюся, але скажу, що порушень Регламенту тут немає. Ніхто з виступаючих не послався на жодну статтю Регламенту, яку було б порушено. Це перше.

Друге. Як я вже пояснив, саме комплексний характер цього питання – внесення змін до процесуального законодавства – диктує необхідність в одночасному внесенні змін до великої низки законодавчих актів, зокрема кількох процесуальних кодексів стосовно функціонування Верховного Суду за тими самими правилами, розподілу юрисдикції за тими самими правилами, функціонування електронного суду, контроль за виконанням судових рішень. Це основні питання, які неможливо вирішити окремо в одному кодексі в один спосіб, і чекати прийняття інших кодексів. Тоді вони, дійсно, на практиці не працюватимуть.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Час, відведений на запитання до доповідача, завершений. Прошу доповідача зайняти своє місце.

До доповіді альтернативного законопроекту №6232-1 запрошується його автор народний депутат Альона Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, більшість українців вважає, що в Україні взагалі немає парламентаризму. Довіра до парламенту надзвичайно низька. Парламент вважають цирком. Ви бачите, що тут відбувається. Об парламент кожен Президент чомусь витирає ноги, ламає його через коліно.

На жаль, законопроект, поданий Адміністрацією Президента і Президентом України, ще більше поглиблює цю проблему, ослаблює

державні інституції. Президент думає, що один раз, переламавши парламент і змусивши його приймати в одному законопроекті величезну кількість різних норм, які не можуть бути в одному законопроекті, та домовившись про такі голосування, щоб не витратити зайві кошти і час, він ніби допомагає реформувати країну, і в такий спосіб ослаблює лише парламент, а не себе. Але проблема в тому, що, ослабивши таким чином парламент, він ослаблює всі державні інституції, які й так абсолютно розхитані. Це абсолютно неприпустимо в країні під час війни.

Колеги, цей законопроект є найбільшим законопроектом в історії законотворчості України. Таке не снилося ні пану Януковичу, ні пану Портнову.

Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради однозначний: такого ніколи не було і не може бути. Зміни до кодексів мають подаватися окремо, зміни до законів, пов'язаних з цими кодексами мають подаватися окремо, зміни до Закону «Про судоустрій і статус суддів» згідно зі статтею 4 цього закону мають подаватися окремо. Процедури в цьому питанні дуже і дуже важливі.

Пан Філатов та Адміністрація Президента України пропонують, я ще раз нагадую, викласти в новій редакції Господарський процесуальний, Цивільний процесуальний кодекси України та Кодекс адміністративного судочинства України, одночасно внести зміни до восьми інших кодексів України та 18 законів України. Якщо говорити по суті цих змін, там багато правильних речей. Але через те, що зміни такі великі, бо намішали туди все, як говорить класик, змішалися і коні, і люди – і автоматичний арешт коштів на рахунках за борги для українських громадян, про що вони мають знати і чути, і виклик до суду відповідача через Інтернет, якщо неможливо встановити його місце перебування, то як це відбуватиметься в тих реаліях України, які є, і з цією довірою до суддівської системи, я не знаю. Там чомусь пропонуються зміни щодо міжнародного комерційного арбітражу, взагалі виключається положення про арбітражний суд. Тобто вносяться зміни абсолютно недоречні в цьому сенсі до процесуальних кодексів. Змінами до Закону «Про банки та банківську діяльність» прибирається так звана банківська таємниця. І це лише маленька частина змін, яку

ми там змогли побачити за той короткий час, поки цей законопроект знаходився в парламенті.

Колеги, я у своєму альтернативному законопроекті №6232-1 всі ганебні речі, які щойно перерахувала, викреслила. Бо вони, я вас запевняю, не стосуються змін до процесуальних кодексів, процесу судочинства в Україні, а лише показують якісь лобістські інтереси, корупційні інтереси Адміністрації Президента та її, на жаль, представників.

Головне науково-експертне управління, проаналізувавши окремо законопроект Президента та мій, альтернативний, підтримало майже всі зміни, які я внесла, а саме: виключення автоматичного арешту коштів на рахунках за борги, виключення виклику в суд відповідача через Інтернет, виключення взагалі змін до Регламенту міжнародного комерційного арбітражу та арбітражного суду та інше.

Крім того, у своїх зауваженнях ГНЕУ чітко наголошує на тому, що не треба принижувати парламент, всіх народних депутатів України. Треба розділити все це на чотири різних законопроекти і розглядати кожний за повною процедурою, бо кожний має по понад 100 статей, стосується величезної реформи судоустрою в Україні і процесуального судочинства. Кожний повинен мати конкретний період для введення в дію, коли будуть прийняті зміни до інших законопроектів і процесуальних кодексів. Потім судді мають все це ретельно вивчити.

Така кількість змін повністю унеможлиблює так звану судову реформу, тому що жоден суддя, юрист, навіть, пан Філатов не зможуть одразу вивчити і зрозуміти те, як мають прийматися рішення в судах і як можна буде це все використовувати.

Колеги, я мушу пояснити, чому до Верховної Ради поданий найбільший законопроект в історії України. У коаліції абсолютно відсутня довіра один до одного. Члени так званої коаліції не довіряють один одному, не мають впевненості в тому, що будуть проголосовані зміни як до одного процесуального кодексу, так і до іншого. За кожне голосування доводиться домовлятися або платити «Волі народу», «Партії «Відродження», «Опозиційному блоку», олігархам, які мають своїх депутатів у парламенті (*Оплески*). Тому й подається ось такий великий законопроект (794 сторінки), який не можна розділити на декілька проектів, бо страшна недовіра. Доводиться домовлятися з головою Рахункової палати про те, як змінювати ЦВК, омбудсмена і таке

інше. Це все пов'язано і ми маємо розуміти цей причинно-наслідковий зв'язок.

Коли я неодноразово пропонувала розділити це на кілька законопроектів, мені говорили, що треба протиснути все й одразу, інакше може не пройти і це коштуватиме дуже дорого. Але протиснення таких речей за один раз, на жаль, коштуватиме дуже дорого для України, для кожного громадянина України.

Подібні законодавчі махінації, еквілібристика, дійсно, не снилися ні Януковичу, ні пану Портнову. У цьому, на жаль, нинішня Адміністрація Президента їх дуже ганебно і сумно перевершує.

Тому, колеги, я прошу не підтримувати законопроекту, внесеного Президентом України. Наполягаю на тому, щоб змусити Адміністрацію Президента України вносити його за порядком, передбаченим: Законом «Про Регламент Верховної Ради України», правилами парламенту, Законом «Про судоустрій і статус суддів». Прошу не принижувати парламент, не применшувати його значимості, не руйнувати парламентаризм, який тут залишився.

Я дякую Голові парламенту за те, що ми розглядаємо дане питання за повною процедурою. Слава Богу! Але я хотіла б звернутися до вас, пане Голово, з проханням дати доручення регламентному комітету розглянути ще раз процедуру внесення законопроекту №6232 відповідно до норм нормотворчості Верховної Ради, і лише тоді його розглядати.

Жодна реформа парламенту, за яку тут б'ється Голова Верховної Ради, неможлива, якщо об парламент витирають ноги Адміністрація Президента або будь-які інші юристи. Якщо ви вважаєте, що парламент не місце для дискусій, де має бути окреме обговорення щодо кожного великого законопроекту, тоді, вибачте, ви переплутали країни. Вам треба йти кудись туди, до пана Гризлова, який був колишнім спікером російської Думи і сказав про це.

Я вважаю, що український парламент – це місце для дискусій, нормальної нормотворчості, поваги правил законодавчої техніки, які є.

Тому я вимагаю дати доручення регламентному комітету перевірити процедуру внесення законопроекту №6232, і тільки потім розглядати його, відхиляти, повертати на доопрацювання, розділяти на чотири або п'ять інших законопроектів по суті з розглядом у профільному комітеті, з поданням величезної кількості поправок, вилученням

лобістських корупційних речей, які не стосуються реформи судового процесу в Україні.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Залишайтеся на трибуні.

Колеги, прошу записатися на запитання до доповідача. Три хвилини дається на запитання.

Мустафа Найєм передає слово Голубу. Будь ласка.

ГОЛУБ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №197, Черкаська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Виборчий округ №197, Черкащина. Шановна Альоно Іванівно! Ви абсолютно вірно сказали про порушення юридичних норм, про порушення норм Закону «Про Регламент Верховної Ради», на чому наголошує Головне науково-експертне управління, а також про політичні мотиви, з яких цей законопроект вноситься в такій формі.

Але в мене до вас запитання як до молодोї людини, яка має вищу юридичну освіту західного вузу. Скажіть мені, будь ласка, чи відома вам практика прийняття таких об'ємних документів в інших країнах? Можливо, ви рекомендували попередньому доповідачу, враховуючи таку практику подання законопроектів до Верховної Ради, подати проект закону, нормами якого врегульовувалися б абсолютно всі правовідносини, і ми взагалі забули б про нормотворчість українського парламентаризму, як таку?

Щиро дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте.

ШКРУМ А.І. Дякую за запитання.

Так, ми вивчали приклади інших країн, у тому числі наших сусідів, які проводили процесуальну реформу. Україна також неодноразово намагалася проводити процесуальну реформу. Але ніколи не

було такого, щоб в одному законопроекті пропонувалися зміни до всіх кодексів, одночасно приймалися і вводилися в дію.

Не треба вигадувати велосипед. Усе дуже однозначно прописано в Регламенті, нормах нормотворчої техніки в Україні. Треба розділити цей законопроект на п'ять різних проектів, внести на розгляд кожний окремо, і набрання чинності кожного із них має бути, як мінімум, з 1 січня наступного року або, можливо, з 1 травня наступного року, щоб був час на розуміння того, як це тлумачити і використовувати в дії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Вадим Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі Одарченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Пані Альоно, я особисто голосуватиму за ваш законопроект. Як на мене, він є більш досконалим. Але в мене запитання, яке стосується законопроекту №6232, і я хочу, щоб ви його прокоментували.

З моєї точки зору, президентський законопроект абсолютно недосконалий. У ньому не передбачено великої кількості можливих ситуацій, які виникнуть перш ніж застосують його норми у разі прийняття. Уявіть собі, судова колегія Касаційного цивільного суду винесла судове рішення, яке прямо суперечить рішенню Касаційного господарського суду з аналогічного спору. Рішення винесено, оприлюднено і направлено сторонам.

Запитання. Яким чином Верховний Суд в такій ситуації зможе усунути суперечності? Як це можна усунути, спираючись на той закон, який пропонує Президент? Як це працюватиме?

Дякую.

ШКРУМ А.І. Дякую, пане Одарченко, за запитання.

Дійсно, Головне науково-експертне управління у своїх висновках на 33 сторінках висловило зауваження до законопроекту пана Президента. Він має велику кількість неузгодженостей, неточностей, зайвих норм, які я зі свого, альтернативного, проекту вилучила. Це є зрозуміло, тому що проект має величезну кількість змін до різних кодексів (нові редакції) і законів, які, я вважаю, треба розглядати кожен окремо на засіданнях профільного комітету, вносити та розглядати до них поправки під час другого читання, щоб вилучити звідти те, що є неузгодженим, лобістським, і робити механізм впровадження, використання цих норм, нормальним для будь-якого судді – чи це буде новий суддя, обраний за конкурсом, дай, Боже, чи це буде той суддя, який вже працює.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний доповідачу! Я дуже вам вдячний за ту оцінку, яку ви дали дійсним обставинам підготовки цього законопроекту.

Запитання в мене до вас такі. Чи не вбачаєте ви зговір, сумісну дію у прийнятті закону про електронні декларації з введенням в дію спрощеного електронного судочинства, яке уможлиблює, так би мовити, беззаперечно забирати у громадян України вклади? Чи не вбачаєте ви в пропозиціях авторів законопроекту з Банкової антиконституційні дії, які суперечать інтересам держави? Це перше.

І друге. Чи не вбачаєте ви, що законопроект у своїй антиконституційній основі має процесуальні норми регулювання, які вносять прецедентний спосіб і прецедентну форму розгляду справ?

Спасибі.

ШКРУМ А.І. Дякую за запитання. Ви знаєте, оцю так звану оригінальну практику, яка народилася вперше в Адміністрації Президента Порошенка, – подання законопроекту на 794 сторінках, протискання його через парламент – я вбачаю такою, що руйнує і парламентаризм, і державу, і Президента особисто. Вона має дуже просту підставу – страх перед тим, що нічого не буде прийнято і не буде бажання домовлятися за декілька голосувань одночасно.

Стосовно вашого запитання щодо електронного суду. Головне науково-експертне управління робить дуже велику кількість зауважень щодо так званого електронного суду, в тому числі щодо запровадження механізму виклику через Інтернет відповідача.

Суть електронного суду має полягати в налагодженні процесу обміну інформацією між різними сторонами судового засідання, полегшенні ситуації в Україні з судочинством, а не бути підставою для потенційного зловживання, корупції, нівелювання конституційних прав громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Час, відведений для відповідей на запитання, вичерпаний.

Дякую, Альоно Іванівно.

До співдоповіді я запрошую голову Комітету з питань правової політики та правосуддя Князевича Руслана Петровича. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., *голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Оскільки часу обмаль, і мені як голові комітету доведеться протягом 5 хвилин проговорити два законопроекти, почну з основного.

Знаєте, слухаю дискусію, і таке враження, що в нас штатна ситуація: допоки парламент не прийме зміни до Конституції і не розпочнеться конкурс до Верховного Суду, ми нікуди не поспішаємо, лише прогнозуємо, якою може бути конструкція судової влади на перспективу.

Шановні колеги, рік тому ми прийняли відповідні зміни, майже рік тому вони набрали чинності, і вже майже півроку ми не можемо

спромогтися на виконання наших рішень щодо розгляду чи не найважливішої частини судової реформи в частині процесуального законодавства. Мені дивно слухати дискусію щодо форми та подачі законопроекту, наскільки це відповідає чи не відповідає Регламенту.

Друзі, особливо звертаюся до вас, Альоно Іванівно: реєстрація вашого альтернативного законопроекту мала б припинити дискусію. Тому що за формою він ідентичний президентському. Фактично, ви легітимізували подачу цих законопроектів, підтвердивши, що вони відповідають нормам Регламенту Верховної Ради. А після включення (250 голосів) цих законопроектів до порядку денного цієї сесії дискусія взагалі мала б припинитися. Зараз ми на етапі першого читання. Друзі, нам треба приймати надзвичайно доленосні і швидкі рішення, бо фактично на завершальному етапі знаходиться конкурс на посади суддів до нового Верховного Суду, який не може запрацювати допоки не буде прийнято в новій редакції процесуальне законодавство.

Усі розмови про те, щоб прийняти спочатку один кодекс, потім – інший, можливо, відповідно до ситуації їх якось зміксувати або поміняти місцями, є розмовами людей, які трохи не розуміються на цьому. Не може один із касаційних судів розпочати роботу раніше, інший – пізніше. Є один конституційний орган – Верховний Суд, який відповідно до Конституції має розпочати свою роботу з пленарного засідання всіх суддів усіх касаційних судів, які одразу, на другий день, мають повноцінно здійснювати, в тому числі процесуальні дії, відповідно до нових процесуальних кодексів. Це по формі.

Тепер по суті. Справді, проблема є. Але вона, скоріше, дискусійна, ніж фатальна, через яку не можна переступити. Комітет пропонує розв'язати цю проблему у спосіб, який є єдино можливим на цьому етапі.

Комітетом та робочою групою, яка протягом кількох місяців працювала над процесуальними кодексами, прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу законопроект №6232, який на відміну від законопроекту №6232-1, що є його копією з певними новелами, фундаментальніший, ширший, започатковує нові якісні інститути в процесуальному законодавстві. Можна скільки завгодно дискутувати довкола наказного провадження, електронного суду, але це новели, впроваджувати які нас змушує життя. Повірте, ми не можемо стояти осторонь тих процесів, які відбуваються у світі і Європі. Електронний суд є основною формою судочинства, а ми

тільки думаємо: можемо ми досягти того рівня, коли запроваджувати, чи ні. Ми повинні були це зробити ще позавчора.

Але за будь-яких умов комітет вважає за доцільне запропонувати ту модель, яка має бути покладена в основу роботи над процесуальним законодавством до другого читання. У проекті постанови комітет пропонує Верховній Раді прийняти за основу проект Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» (№6232), доручити Комітету Верховної Ради з питань правової політики та правосуддя (увага!) виокремити у структурі законопроекту окремими розділами: проект Господарського процесуального кодексу, проект Цивільного процесуального кодексу, проект Кодексу адміністративного судочинства, проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», доповнивши (увага!) їх відповідними окремими прикінцевими та перехідними положеннями. Це дасть можливість прийняти в другому читанні фактично п'ять окремих законодавчих актів.

І насамкінець. Є низка речей, які є дискусійними з точки зору доцільності підняття ставок судового збору, запровадження інституту автоматичного арешту коштів, хоча, я звертаю вашу увагу, що лише з 2019 року. На жаль, не всі читають законопроект, бо це дуже великий фоліант, який, напевно, важко прочитати одразу. Але, думаю, над цими питаннями ми обов'язково попрацюємо до другого читання, знайдемо прийнятну форму, яка дасть можливість прийняти ці законопроекти в цілому, відкрити шлях до повноцінного здійснення правосуддя Верховним Судом та новими апеляційними і місцевими судами.

Прошу підтримати за основу з урахуванням пропозицій, висловлених мною як головою комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Руслане, залишайтеся на трибуні.

Колеги, запишіться на запитання. Три хвилини.

Павло Кишкар передає слово Пташник. Будь ласка.

ПТАШНИК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний Руслане Петровичу! Маю до вас два прохання.

Перше. Будь ласка, на рівні вашого комітету прослідкуйте, щоб у нас не сталося такої ситуації, коли одні й ті самі спори належатимуть до юрисдикції різного судочинства. Адже даними процесуальними змінами визначається новий підхід до системи судів загальної юрисдикції. І нам потрібно зробити так, щоб не було ситуації, коли Господарський процесуальний кодекс буде прийнятий, а Цивільний процесуальний кодекс залишиться старим.

Друге прохання стосується практики, коли під час підготовки до другого читання в законопроектах з'являються, на жаль, норми, які повністю не стосуються того, що ми обговорюємо. Так було з законопроектом про Конституційний Суд, коли з'явилася норма стосовно змін до законів про нотаріат, адвокатуру, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Я як народний депутат звертаюся до вас з проханням унеможливити таку практику. Прошу під час доопрацювання процесуального законодавства в комітеті не підтримувати тих норм, які взагалі не стосуються процесуального законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я коротенько щодо першого. Пропозиція, висловлена від імені комітету, як на мене, дає можливість зреалізувати ваше прохання, а саме, щоб не трапилося так, що один касаційний суд розпочне свою роботу, бо матиме для цього всі процесуальні підстави, а інший – ні, і тоді ми побачимо серйозну спробу зайти на іншу територію, бо створиться процесуальний вакуум, який якимось чином треба буде заповнювати.

І друге, з приводу речей, які не відносяться до цього законодавства. Хочу вам сказати, що таких моментів майже немає. Тобто їх немає, але можна дискутувати, тому що, в основному, є моменти, суміжні з процесуальними законами. Якщо мати на увазі міжнародний комерційний арбітраж, навколо якого наразі починається дискусія, то тут я вас підтримую. Є попередня дискусія на засіданні комітету щодо

цього. Під час розгляду законопроекту в другому читанні за участі представників міжнародного комерційного арбітражу ми зможемо знайти прийнятну формулу, яка буде підтримана залом. Я розумію цю проблему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Долженков. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановний Руслане Петровичу! Ви сказали, що ці законопроекти не є потенційно конфліктними, причин для їх неприйняття немає, всі дискусійні питання можна подолати.

У мене особисте запитання до вас як до голови комітету. Як на вашу думку, комітет підтримуватиме пропозиції, по-перше, щодо зниження ставок судового збору, які підвищені, що не сприяє доступності правосуддя для звичайних громадян, а по-друге, щодо доступності розгляду судових спорів у порядку касаційного провадження? Адже чинна редакція і запропоновані законопроекти принципово не змінюють ситуації, у відповідності до якої суд касаційної інстанції під час розгляду тієї чи іншої касаційної скарги, поданої з затриманням, визначених процесуальним законодавством, строків, щодо її відповідності нормам процесуального законодавства, через підставу її необґрунтованості, просто не буде розглядати зазначеної касаційної скарги, тим самим порушуючи один із основних принципів судочинства, передбачених статтею 129 Конституції України, щодо обов'язковості перегляду судових рішень у порядку апеляційного та касаційного провадження, в якій через зміни до Конституції зазначається, що в касаційному порядку – лише у випадках, передбачених законом. У мене дуже велике занепокоєння щодо обмеженості зазначених випадків.

Дякую.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Почну з відповіді на другу частину запитання. Запитання виключно професійне. Думаю, цю дискусію можна перенести на площадку комітету, і обговорювати в професійному колі ті речі, щодо яких ви висловили занепокоєння.

Щодо першої частини вашого запитання. З самого початку я наголошував на тому, що багато фракцій висловили позицію щодо недоцільності підняття ставки судового збору. Це питання дискусійне. Думаю, ми зможемо вирішити питання недоцільності підняття ставок. Не зниження тих, що існують, а саме недоцільності підняття.

Олександр Валерійович проговорив ідею. Запроваджуючи інститут наказного провадження, ми, фактично, запропонували альтернативу нашим позивачам. Тобто вони можуть визначатися: іти за загальною процедурою, де відповідну кількість коштів треба сплатити в якості судового збору, чи спрощеною, новою, процедурою у вигляді наказного провадження, що в разі буде дешевше. Таким чином забезпечимо можливість доступу до правосуддя.

Це питання на рівні комітету. Я думаю, ми знайдемо базу для компромісу, яка буде достатньою для прийняття законопроектів в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Петровичу.

Час для запитань вичерпаний (*Шум у залі*).

Не три запитання, а 3 хвилини, Іване.

Я нагадую, зараз будуть виступи представників від фракцій, потім – депутатів. Тому всі бажаючі зможуть виступити (*Шум у залі*).

Друзі, колеги, згідно з Регламентом на запитання і відповіді надається 3 хвилини. Як бачите, і запитання, і відповіді можуть бути по хвилині і по дві. Але зараз усі будуть мати змогу виступити.

Прошу записатися на виступи від фракцій в обговоренні даного питання.

Кишкар Павло Миколайович від «Блоку Петра Порошенка» передає слово Алексеєву. Будь ласка.

АЛЕКСЕЄВ С.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Майже рік тому ми прийняли зміни до Конституції в частині змін до правосуддя. Відповідно до цих змін добігає кінця конкурс на посади суддів Верховного Суду. Вперше за всю історію України проводиться публічний відкритий конкурс на заміщення посад суддів Верховного Суду, який закінчиться вже за два

тижні. Але новий сформований Верховний Суд запрацювати не зможе. І складеться така ситуація, коли будуть призначені 120 нових суддів Верховного Суду, серед яких: науковці, адвокати – кращі із кращих, що пройшли публічний конкурс, але в них не буде повноважень, якщо сьогодні ми не приймемо в першому читанні, а на наступному пленарному тижні, перед парламентськими канікулами, в другому читанні процесуальні кодекси в новій редакції. Не буде повноважень, щоб запрацювала нова система правосуддя. Тобто якщо ми сьогодні не підтримаємо поданого законопроекту, до осені Верховний Суд не запрацює.

Тому є прохання підтримати сьогодні в першому читанні, між першим і другим читаннями комітет доопрацює процесуальні кодекси, і на наступному пленарному тижні в другому читанні ці процесуальні кодекси проголосувати. Лише в такому разі за місяць новий Верховний Суд зможе запрацювати, і це буде реальна реформа в судовій системі України.

Фракція «Блок Петра Порошенка» голосуватиме за зміни до процесуальних кодексів. Закликаю всіх підтримати цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко Павло Петрович.

КОСТЕНКО П.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Руслану Сидоровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сидорович. Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановні колеги! Дискутуючи щодо процесуальних кодексів, ми повинні розуміти, що найважливішим є не лише зміст, хоча, безумовно, це важливо і ми багато про це в цій залі сьогодні говорили, а й форма. Тобто, чи ми отримуємо окремі процесуальні кодекси, чи один величезний і незрозумілий документ.

Тепер стосовно змісту. Безумовно, є багато запитань до запропонованих кодексів. Це питання і щодо моделі Верховного Суду, яку

було суттєво змінено порівняно з прийнятим законом про судоустрій, і щодо засад судочинства, оскільки в змінах до Конституції ввели принцип верховенства права, яке є визначальним для захисту прав та інтересів громадян, відійшли від принципу законності, який занадто вузько дозволяє судам вирішувати спори, а тепер він чомусь знову з'являється у процесуальних кодексах, щодо інших питань, які викликають дискусії і потребують дуже серйозного обговорення. Усі ці речі не матимуть абсолютно жодного змісту, не зможуть бути зреалізовані, якщо законопроекти не будуть розділені на окремі проекти кодексів і законів і проголосовані.

Тому в даному разі є визначальним те, в який спосіб був поданий законопроект, і чому стільки часу пішло на його обговорення, а в кінцевому результаті не отримано тих рішень, на яких наголошувало, у тому числі й Головне юридичне управління.

Тому, дискутуючи щодо запропонованих змін, ми не можемо бути переконані в тому, що в кінцевому результаті отримаємо саме ті процесуальні кодекси, які дозволятимуть захищати права українських громадян у судах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Валерій Писаренко від «Партії «Відродження». Будь ласка.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №168, Харківська область, самовисуванець). Дякую! Шановний пане Голово! Дуже шкода, що ми підійшли до прийняття цього важливого законопроекту в такий спосіб і час. Хочу вам нагадати, що рік тому ми прийняли зміни до Конституції, які, дійсно, мають багато достатньо революційних і позитивних норм, які сьогодні імplementовані в Основний Закон України. Ці норми розроблялися багато років за участі фахівців Венеційської комісії, USAID, різних спеціалістів, а також депутатів двох скликань парламенту. Але протягом року ми не прийняли змін до процесуальних кодексів, і сьогодні нам говорять, що в нас немає часу, нам потрібно запустити судову систему до роботи.

Я, вибачаюся, а що рік робили? Де проекти процесуальних кодексів? Що, не можна було протягом року їх внести до парламенту? Це перше.

Друге. Я хочу підтримати всіх колег, які говорили про процесуальні проблеми внесення. Дійсно, проекти кодексів, внесені з порушенням законів. Ми говорили про те, що такий документ потрібно відізвати і внести заново, зробивши нормальні процедурні моменти. Нас не почули. Будь ласка, закладайте бомбу під свої законопроекти, але потім ви отримаєте велику проблему.

Я впевнений, сьогодні ви отримаєте підтримку в першому читанні, але потім будуть витрачені місяці на його доопрацювання. Навіть той вихід, який знайшло для вас Головне науково-експертне управління, зробило вам подарунок, може стати великою проблемою. Таке розроблення і подання законопроекту є сьогодні вашим ноу-хау.

Хочу зазначити, що фахової дискусії не було. Наразі вона відбувається, напевно, завдяки дипломатичності керівника Комітету з питань правової політики та правосуддя. Досі фракції не хотіли, навіть, розмовляти про те, щоб цей законопроект розглядався в парламенті.

Ми пропонуємо підійти до всіх законопроектів, що стосуються судової реформи (процесуальні кодекси, Закон «Про Конституційний Суд України»), з фахової точки зору. Якщо ми не повернемося до фахової дискусії, у нас буде велика проблема, як, наприклад, вже маємо з формуванням Верховного Суду України (формується з проблемою процесуального характеру).

Наша депутатська група підтримує те, щоб у нас була нормальна незалежна судова система. Тому сьогодні ми дамо можливість комітету попрацювати над цим законопроектом до другого читання. Але якщо ви нас не почуєте, він не буде прийнятий у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, наголошую, я додаватиму лише 10 секунд для завершення виступу. Тому намагайтеся формулювати виступ так, щоб ви вклалися в час, передбачений Регламентом.

До слова запрошується Леонід Ємець, «Народний фронт», якому Юрій Вознюк передав слово. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт», місто Київ. Шановні колеги, запам'ятайте цей момент! Сьогодні ми стоїмо на роздоріжжі: одна дорога веде до чесного і справедливого суду, а інша – веде назад, в болото корупції, болото примусових рішень, болото несправедливості.

Сьогодні надзвичайно важливий ключовий момент. У Законі «Про судоустрій і статус суддів» прямо говориться, що допоки не будуть прийняті зміни до процесуального законодавства, залишається працювати старий Верховний Суд, старі вищі спеціалізовані суди. Це означає, що саме прийняття змін до процесуального законодавства є тим необхідним і обов'язковим моментом. Чинним законодавством визначено, що після завершення конкурсу до Верховного Суду буде сформований новий Верховний Суд, а вищі спеціалізовані суди будуть ліквідовані. Не прийнявши запропонованого законопроекту, ми ставимо хрест на всій судовій реформі, на змінах до Конституції в частині проведення конкурсу до нового Верховного Суду, в частині ліквідації чотирьохрівневої системи судів, ліквідації вищих спеціалізованих судів. Сьогодні це є ключовий момент, і кожен народний депутат має визначитися: чи він за те, щоб країна мала чесні і справедливі суди, чи за те, щоб залишити стару корумповану систему, сформовану ще за часів режиму Януковича.

Дозвольте наголосити на декількох технологічних моментах. Звучало, що недосконалим з процесуальної точки зору є внесення змін до чотирьох процесуальних кодексів в одному законопроекті. Дійсно, є невеликі питання з цього приводу. Але погляньте на це з іншого боку. Уявімо ситуацію: розглядаємо чотири різних законопроекти, і не факт, що всі вони будуть прийняті одночасно. У результаті: одні кодекси почнуть працювати, інші – ні. Це означатиме, що частина Верховного Суду, наприклад, дві палати матимуть можливість працювати, а дві – ні. І це поставить під величезний сумнів легітимність нового Верховного Суду, початок його роботи, прийняття рішень. Тому іншого варіанту прийняття змін до кодексів, окрім як шляхом подання їх в одному законопроекті, на жаль, не існує. Інакше – надзвичайно високі ризики.

Комітет і Головне юридичне управління запропонували процедуру, яка дозволить чітко встановити, які зміни і до яких кодексів ми вносимо, і таким чином до другого читання абсолютно свідомо і абсолютно в рамках законодавства сформуємо чіткі зміни до процесуальних кодексів, які дозволять запустити новий Верховний Суд, ліквідувати вищі спеціалізовані суди, запустити реформу апеляційних судів. Це те, чого вимагає український народ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Опозиційного блоку» Німченко Василь Іванович. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. «Оппозиционный блок». Уважаемые коллеги! Действительно, у нас есть необходимость в изменении процессуального законодательства во всех отраслях права, включая и гражданское, и административное.

Вместе с тем я хочу акцентировать внимание на том, что наш парламент в направлении судебной реформы уже два года напрочь игнорирует конституционный постулат. Друзья, где судебная власть? Она независимая! Где ее слово здесь? Я хотел бы, чтобы на этот счет мы как-то определились. Надо менять нормы, процедуры – будьте добры, действуйте в соответствии с нормами Конституции.

Если статья 55 Конституции дает право гражданам, вернее, закрепляет право защищать свои интересы в судах, то на каком основании придумываются и вводятся принципы сужения объемов прав на судебную защиту? На каком основании кто-то вводит институт судейского усмотрения или усмотрения клерка в этой системе по поводу: сложные/не сложные, необходим процесс, необходимо объективное рассмотрение? И выносят вердикт, взыскивают деньги с граждан, снимают деньги безакцентно с лицевых счетов в банках. Вот о чем идет речь. В этих изменениях зарыта не собака, а спецконфискация, к которой никто никак не может подобраться в антиконституционный способ. Здесь это гарантировано.

Поэтому, когда мы говорим о процессе, мы должны всегда исходить из того, что зеркалом процесса являются нормы процессуального кодекса. Их соблюдение дает основание на объективное всестороннее рассмотрение дела с учетом внутреннего убеждения.

Тут уже заговорили об Иване Сусанине, что кто-то что-то поворачивает в болото. Та вы, уважаемые авторы судебной реформы, уже в болоте. Вы опустили эту судебную реформу ниже плинтуса. У нас правосудия не существует, по сути, узурпирована судебная власть. И это надо признать. Поэтому такие кодексы, которые сейчас предлагаются, не имеют права на существование.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» Шкрум Альона Іванівна. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, є такий вислів: добрими намірами вимощена дорога до пекла. У цьому випадку, на жаль, може бути та сама історія. Тому що за рахунок непоганих процесуальних реформаторських ідей, за рахунок змін до процесуальних кодексів, які були напрацьовані юридичною спільнотою, фактично, зараз намагаються протиснути рішення, де так звана коаліція зможе регламентувати інші питання, які зовсім не відносяться до процесуальних кодексів, і робити це за тією прецедентною процедурою, яка повністю руйнує процедуру парламентаризму, парламентаризм у цій державі, як інституцію.

Я погоджуюся з колегою Владиславом Голубом, який сказав, що форма, в якій поданий цей законопроект, щоб його пропхати через зал домовленостями, в тому числі з депутатськими групами і «Опозиційним блоком», фактично є прецедентом для країни в частині прийняття такого закону. Потім може бути поданий Адміністрацією Президента пана Петра Порошенка законопроект, який може називатися, наприклад, «Про державу Україна», в якому пропонуватиметься внесення необхідних змін до 20, 30, 40, 50 законів щодо призначення омбудсмена, голови Рахункової палати, НКРЕКП. Тобто всі лобістські речі запхають в один законопроект, внесуть сюди, в зал, і змусять так звану коаліцію проголосувати. Фактично, до цього йде. Це дуже сумно, бо повністю руйнує і ослаблює всі державні інституції, ослаблює кожного громадянина України. Ми мусимо розуміти, що цей прецедент є страшенно небезпечним для держави, де інституції вже слабкі, не працює нормально державна служба, навіть, у цій залі, на жаль, не працює професіоналізм.

А тепер по суті того, що було сказано головою профільного комітету. Якщо я вас правильно зрозуміла, зараз ви намагаєтеся цю законодавчу еквілібристику якось поправити. Ви нас почули і готові, якщо я вірно зрозуміла, розділити цей законопроект на п'ять інших законопроектів відповідно до норм юридичної техніки. Якщо це так, фракція «Батьківщина» це дуже вітає. На жаль, цього не було в рішенні вашого комітету.

Мушу зазначити, що комітет розглядав цей законопроект до того, як з'явилися офіційні висновки і зауваження Головного науково-експертного управління, що є недопустимим. Я буду просити голову комітету запрошувати кожну фракцію, мене особисто як автора альтернативного проекту на всі засідання робочої групи, щоб ми могли відпрацювати цей механізм.

Колеги, речі, які є неприпустимими і невластивими для процесуальних кодексів і реформи процесуального законодавства, мають бути виключені, а не з'явитися ще в більшому обсязі, як зазвичай буває в лобістських законопроектах. Ми маємо, нарешті, відновлювати довіру до державних інституцій, державної влади, парламенту, судової системи. На жаль, автоматичний арешт коштів на рахунках боржників, які заборгували за газ, електроенергію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 10 секунд для завершення виступу.

ШКРУМ А.І. ... так само, як руйнування банківської таємниці в цих змінах до Закону «Про банки і банківську діяльність» не відновлює цієї довіри. Тому припиняйте цю законодавчу еквілібристику, давайте переходити в режим нормальної роботи над важливими законопроектами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лозовой Андрій. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Я ж сказав, що передаю слово Купрієнку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для передачі слова є мікрофон.
Купрієнко. Будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Радикальна партія Олега Ляшка виступала і виступає за послідовну судову реформу, за те, щоб усіх продажних суддів вигнати, познімати з них мантиї, щоб вони не ганьбили українське правосуддя, і набрати нових людей – чесних і порядних. Чи вирішує це питання законопроект, який ми зараз обговорюємо? Однозначно, ні. Під гаслами змінити слова «Верховний Суд України» на слова «Верховний Суд» без України ми можемо залишитися не лише без України, а й без правосуддя в Україні.

Що робиться під гарними словами, гарними лозунгами? Закладається така норма, як автоматичне стягування заборгованості, причому без відома клієнта. Згадайте, як ми приймали законопроекти, наказним провадженням дозволили стягувати, вірніше, отримувати судові накази щодо стягнення заборгованості. Давайте ще приймемо, щоб це робилося автоматично (таємно).

Чи хочуть цього люди? Хочуть, але не всі – лише ті олігархи, які мають у власності обленерго, теплові генеруючі станції і таке інше. Чи дасть це більше захисту судовій системі влади? Мабуть, ні. Навіщо вводити цим законопроектом, якщо хтось не дочитався, прецедентне право? У нас, в юридичному полі, був такий «дядько» – Пленум Верховного Суду, який всім судам розказував, що треба робити. Зараз це прецедентне право пропонується ввести в букву закону, і вже Пленум Верховного Суду узагальнюватиме і на законних підставах розказуватиме судам – суддям, які не довчилися в інститутах і не знають української мови, як застосовувати норми права. Тобто, функції Конституційного Суду з тлумачення законів фактично має тепер Пленум Верховного Суду. Тобто прецедентне право, якого в нас не було, уже буде.

Крім того, підвищуються ставки судового збору. Згадайте, які дебати в цьому залі точилися навколо законопроекту щодо підвищення судового збору. Підвищивши судовий збір, перекрили багатьом людям шлях до правосуддя. І тут знову за рибу гроші.

Шановна коаліціє, яка нібито й не існує, ми хочемо зробити судову реформу чи під гаслами судової реформи погіршити доступ людей до правосуддя? Дайте, будь ласка, відповідь. Якщо берете на себе відповідальність, то...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів записатися на виступи. Відводимо 15 хвилин.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Її немає?

Перепрошую, Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Багато хто із вас пам'ятає, як у 2010 році було проведено реформу, яку підтримав Портнов, мета якої – підпорядкувати судову владу Президенту України. Тоді Верховний Суд був позбавлений повноважень, усі його функції були передані вищим спеціалізованим судам. Це спричинило роки суперечностей у судовій практиці, неможливість людині добитися справедливості, якщо проти неї виступає представник влади. У 2014 році ми змінили цю ситуацію – Верховний Суд став органом, який слідкує виключно за єдністю судової практики, що дозволило почати вибудовувати правову державу. На жаль, законопроект, який пропонується, повністю знищує існуючу систему судочинства. Під знищенням я маю на увазі не перемогу над корупцією, а втрату можливості громадян захищати свої права в суді.

Я не буду зупинятися на тому, як проштовхується законопроект, який має близько 800 сторінок, що на його обговорення, практично, немає часу. Проте слід зосередити увагу на тому, що ми створюємо перешкоди для доступу людей до правосуддя. Для подання позову людина повинна буде сплатити не лише надзвичайно завищений судовий збір, а й авансувати витрати на судовий розгляд. При цьому платити доведеться, навіть, за таку елементарну річ, як витребування доказів. Тобто суд перетворюється на платну послугу, доступну лише для багатих.

Далі. Ви пропонуєте знищити єдність судової практики. Пам'ятаєте, як за минулої влади можна було звертатися до Верховного Суду лише з дозволу Вищого спеціалізованого суду? Тут те саме, але ще гірше. Колегія суддів касаційного суду лише за власної ініціативи

може дозволити розгляд справи у великій палаті Верховного Суду. Тобто, якщо колегія винесе незаконне рішення всупереч судовій практиці, лише сама ця колегія зможе дозволити перегляд її рішень.

Хочу сказати, що сам проект неймовірно ускладнює процедуру розгляду справи. У господарському судочинстві знищується швидкість судового розгляду. У цілому розгляд справ буде значно тривалішим, ніж зараз у всіх судових юрисдикціях.

Крім того, оскільки замість внесення змін до існуючих кодексів приймаються їх нові редакції, то ліквідується вся практика застосування процесуального права, яка напрацьовувалася майже 15 років. Це означає, що ми знову набиватимемо гулі, справи сотні тисяч людей будуть розглянуті неправильно лише через нестабільність судової практики.

Мною підготовлений законопроект [№6448](#), норми якого дозволяють розпочати роботу нового Верховного Суду, не знищуючи існуючої судової практики, оновити судову...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Самопоміч» Семенуха Роман Сергійович передає слово Тетяні Остріковій. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня, шановні колеги! Фракція «Самопоміч» виступає за зміни в судовій владі, впорядкування кодексів, яке, дійсно, необхідне, за неупереджений, чесний, справедливий і ефективний судовий процес. Давайте розберемося, чи є ці речі в тому законопроекті, який ми зараз розглядаємо.

Електронний суд. Чи можна його вводити вже зараз і одночасно? Ми знаємо, що в нашій державі є величезна проблема щодо відсутності необхідної інформаційно-технічної інфраструктури. Ми це спостерігаємо скрізь, з усіма реєстрами, навіть, з реєстром декларацій, з реєстрами, що ведуть податкова і митниця, де постійно є ручне втручання. Давайте ще зробимо електронний суд, куди також в ручному режимі втручатимуться зловмисники. Можливо, спочатку треба впорядкувати інформаційну частину: прийняти проект Закону

«Про електронні довірчі послуги», визначитися зі способами захисту, електронним цифровим підписом і таке інше.

Щодо способів захисту права. У даному законопроекті суду надається право захищати права людини у спосіб не лише, передбачений законами або договором, а в будь-який. Але, колеги, суд – це правозастосовчий орган, а не нормотворчий. Він не може створювати норми права, принаймні, в українській правовій системі. Що це за правовий нонсенс!

Далі. Верховний Суд – касаційна інстанція. Обмеження кола справ, які підлягатимуть касаційному розгляду. Ми всі знаємо, принаймні, практикуючі юристи, ганебну практику відмовних ухвал, коли, фактично, помічник одноосібно від імені судді виносив відмовну ухвалу за гроші. І що, ми зараз узаконимо цю практику, тим самим звужимо право на касаційне оскарження для наших громадян?

Виклик до суду через портал судової влади. Скажіть, на сьогодні в нас усі люди мають доступ до Інтернету, є користувачами цього порталу, чи це дуже обмежене коло осіб?

Я також хочу сказати щодо форми цього законопроекту. Добрі справи не робляться в протиправний, протизаконний спосіб. Наступним від Адміністрації Президента буде законопроект, яким вноситимуться зміни до всіх законів України? Тоді для чого потрібен парламент?

Тому ми дуже просимо Адміністрацію Президента врахувати ті думки, які сьогодні лунали в парламенті, розділити один законопроект на кілька окремих і внести їх на розгляд залу, припинити нищити парламент, принижувати його, нищити парламентаризм. Ми тут для того, щоб захистити права людей на справедливий і ефективний суд. Потрібно раз і назавжди покінчити з пакетним поданням. Зараз нам кодекси пропонують прийняти пакетом, потім пакетним голосуванням будемо голосувати за голову НБУ, Фонду держмайна, Рахункової палати, ЦВК і таке інше. Припиніть вносити пакети, вносьте окремо кожен кодекс і ми по суті їх будемо розглядати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Одарченко передає слово для виступу Юрію Левченку. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. По-перше, дякую за надане слово, за можливість виступити, а по-друге, я хотів би, власне кажучи, зазначити по суті даного законопроекту.

Протягом останніх 2,5 року ця каденція Верховної Ради, як і минула, позаминула, роблять усе можливе, щоб віддалити суд від звичайного українця, переважної більшості українського народу. І це проявляється в багатьох речах: в портновській реформі, яку проштовхнув Янукович, в збільшенні судового збору, що пропонується вже цією каденцією в запропонованому законопроекті, в абсолютно фіктивному і бутафорному конкурсі до Верховного Суду, де, насправді, 40 відсотків балів при призначенні нових суддів визначаються суб'єктивно на підставі психологічного конкурсу, психологічної оцінки, по суті, проштовхуються свої особи, наближені люди, які проходять цензуру на Банковій, у найвищих коридорах влади, і ця тенденція продовжується в даному проекті закону.

Я вже наголосив на збільшенні судового збору, який ще більше віддаляє українців від суду. Навіть, до цього корупційного, недолугого суду все одно не буде можливості потрапити. Запроваджується дуже цікава автоматизована система арешту коштів, яка, по суті, дозволяє арештувати всі фінанси (готівку/безготівку) людей, і вони навіть про це не знатимуть. Тобто їм не повідомлять про судові засідання, а суд вже прийме рішення про арешт їхніх рахунків. Якщо враховувати те, що тарифи продовжують збільшуватися, що українці не можуть сплачувати всю цю тарифну кабалу, то така автоматизована система арешту коштів працюватиме на те, щоб вибивати у людей останні копійки за тими боргами, які сьогодні створюються.

Знаєте, розглядаючи цей законопроект, дуже важливо зазначити, що його внесення відбувалося так само, як і більшості негативних, антинародних законопроектів, які проштовхуються до Верховної Ради абсолютно з порушенням Регламенту Верховної Ради України. І зараз я передбачаю кнопкодавство щодо його прийняття. Люди з Партії регіонів кнопкодаватимуть, як вони завжди це роблять, чужими картками голосуватимуть, на що закриватимуться очі, як це і було раніше.

Тому я звертаюся до всіх нормальних народних депутатів, до мажоритарників, які потім мають пояснювати своїм виборцям, чому вони до суду не можуть потрапити, з проханням не голосувати за цей злочинний законопроект, подати окремо зміни до кожного кодексу і фахово їх опрацьовувати, не зважати на те, що нібито це терміново треба вирішити. Люди добрі, ми приймаємо основоположні закони, які працюватимуть десятки років, впливатимуть на життя кожного громадянина України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спориш Іван Дмитрович. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ №15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Фракція «Блок Петра Порошенка». Я закликаю проголосувати за нове процесуальне законодавство.

Час, який залишився, прошу передати Василю Яніцькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яніцький.

ЯНІЦЬКИЙ В.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №155, Рівненська область, партія «Блок Петра Порошенка»). «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме законопроект №6232. Ми закликаємо народних депутатів до консолідації з цього важливого питання.

Колеги, запропоновані зміни, які є основою судової реформи, розроблені Радою з питань судової реформи при Президенті України, покликані змінити і спрямувати реформу на вдосконалення законодавства в режимі процесуальних змін і, найголовніше, на закінчення формування нового Верховного Суду України.

Новелами в цих змінах є впровадження електронного суду. Громадянин України може спокійно звернутися до суду, сплатити судовий збір, отримати інформацію, іншу довідку через Інтернет. Учасники судового спору можуть брати участь у засіданні через режим відеоконференції, тобто відстань не буде перешкодою для прийняття законного рішення.

Крім того, даними змінами уможлиблюється розмежування судів загальної юрисдикції на загальні, господарські та адміністративні суди.

Так, в Україні довіра до судової системи рівна нулю. Сьогоднішнє голосування має показати: хто, дійсно, хоче перезавантаження судової системи в Україні, а хто використовує цю тему виключно для популізму. Кожен громадянин України має змогу і право звернутися до чесного суду і стояти перед достойними суддями.

Фракція «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме законопроект №6232, а альтернативний ми просимо зняти. Просимо всіх підтримати законопроект №6232.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, повідомляю, що я оголошу перерву через 15 хвилин. Зараз буде заключний виступ, потім я надам слово авторам, і за 5-7 хвилин ми перейдемо до прийняття рішення.

Прошу секретаріат Верховної Ради та голів фракцій запросити депутатів до залу.

А зараз слово має Рябчин Олексій Михайлович. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Крульку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати! Я хотів би звернути увагу на те, що процедура прийняття будь-якого законопроекту є не менш важливою, ніж його суть. Якщо ми порушуємо процедуру під час внесення законопроекту, обов'язково потім приймемо закон, який погано працюватиме. Наразі ми маємо яскравий приклад того, як законопроект, який ми зараз розглядаємо, був

внесений з порушенням чинного законодавства – Регламенту Верховної Ради, яким передбачається, що зміни до кодексів мають бути внесені на розгляд Верховної Ради, як окремі законопроекти. Помилка, допущена під час реєстрації і внесення цього законопроекту, призводить до наступної грубої помилки, коли комітет, до речі, я дякую його голові, який визнав порушення Регламенту Верховної Ради під час внесення проекту, до другого читання підготує одразу п'ять проектів законодавчих актів. Скажіть, будь ласка, як з одного законопроекту в першому читанні може виникнути п'ять? Які вони матимуть реєстраційні номери? Хто буде авторами цих законопроектів? Парламент ще не мав такої практики, щоб на друге читання вносилися законопроекти, авторами яких були не автори проектів, поданих на перше читання.

Я вважаю, що нам не треба пробувати з чогось неправильного ліпити щось хороше, бо воно не вийде. Я не розумію, якщо комітет погоджується з тим, щоб у другому читанні розглядати кожен законопроект окремо, на чому наголосив голова комітету, то що заважало суб'єкту права законодавчої ініціативи Президенту на минулому чи позаминулому тижнях внести п'ять окремих законопроектів, тим самим знявши проблему порушення Регламенту Верховної Ради під час внесення законопроекту.

Тому я закликаю припинити порушувати Регламент Верховної Ради і вносити на розгляд Верховної Ради кожен кодекс окремо, як це передбачається Регламентом. Мають бути висновки профільного комітету, Головного науково-експертного управління, щоб ми такі важливі закони приймали свідомо і відповідно до чинного законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз до заключного слова запрошуються доповідачі та співдоповідачі.

Олексій Філатов. Будь ласка. Дуже прошу виступати максимально лаконічно, щоб ми змогли перейти до голосування, яке відбудеться за 5 хвилин. Адже я можу перенести оголошення перерви лише на 15 хвилин.

ФІЛАТОВ О.В. Дякую, шановний пане Голово.

Шановні народні депутати! Дискусія, що відбувається сьогодні в цьому залі, насправді, є дуже корисною. Ми можемо наочно побачити, що в цьому залі є багато фахових юристів, які зацікавлені в тому, щоб відбувався прогрес в питаннях судової реформи, і не менше фахових юристів, які можуть мати інший інтерес. Але я хотів би звернути вашу увагу на те, що внесений на ваш розгляд законопроект є результатом спільної праці дуже великої команди фахівців, які не керуються політичними чи особистими інтересами, пропонують вирішити велику кількість питань, чого десятиліттями чекає українське судочинство, пропонують наблизити його до тих стандартів, які давно вже використовуються в інших країнах Європи, зробити його сучасним.

Тому, коли ми чуємо зауваження про те, що країна ще не готова до електронного суду, до різних типів провадження, до диференціації ставок судового збору за різними типами справ чи особливостями різних процедур, мене це, чесно кажучи, дуже дивує. Я думаю, що до фахової дискусії юристи, присутні в цьому залі, готові. Головне, щоб фахом не був популізм, і не було бажання саботувати будь-який прогрес на шляху судової реформи. Я впевнений, якщо будуть підтримані дані законопроекти, що я вас дуже прошу зробити сьогодні, фахова дискусія відбудеться і під час доопрацювання їх до другого читання, будь-яке фахове питання буде належним чином обговорено, спільно прийнято консенсусне рішення.

Дякую за увагу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Альона Іванівна Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Спробую висловитися коротко. Однак мушу зазначити, якби пан Філатов не запізнився на розгляд законопроекту в парламенті, не довелося б переносити оголошення перерви на 15 хвилин.

Колеги, ви знаєте, дуже добре, що ми розглядаємо дане питання за повною процедурою. Я вважаю, що відбулася непогана дискусія щодо форми і суті запропонованих речей, з якими ми тут не можемо погодитися. Я вдячна профільному комітету, що під час дискусії, яка відбувалася в стінах парламенту сьогодні, а насправді – декілька

тижнів тому в кулуарах, нас все-таки почули, і буде спроба врегулювати, нехай в неприродний законодавчий спосіб, питання щодо внесення п'яти окремих законопроектів, що може якось розв'язати процедурні проблеми, які з'являтимуться.

Але важливо те, щоб ми розуміли, що подібне протискання Адміністрацією Президента цих законопроектів в абсолютно неприродний спосіб, не відновлює довіри, фактично, руйнує державу. Оцей законодавчий шквал, законодавча еквілібристика не вперше руйнує державні інституції. Таку процедуру не можна щоразу приймати. Треба повертати ці законопроекти, вносити їх правильно, як зазначив сьогодні комітет.

Тепер щодо суті проблемних речей, запропонованих для громадян України, за вилучення яких ми будемо боротися. Наприклад, автоматичний арешт коштів на рахунках людей за борги за газ та електроенергію. Це неприйнятна норма для того стану судової влади, громадян України, які перебувають у стані зубожіння.

Так само абсолютно непринятною є норма, так вважаю я і Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради, – виклик до суду відповідача, третьої особи, свідка, шляхом зазначення цього на електронному веб-порталі судової влади України, якщо його місце роботи або місцезнаходження невідомо. Колеги, хто із вас зараз може зазначити адресу веб-порталу судової влади України? Ми не те, що не готові до таких речей, а, на жаль, будуть зловживання з боку судової влади, до якої поки що довіри не відновлено.

Тому треба рухатися в цьому напрямі, говорити про зміну процесуального законодавства в Україні, але робити це в нормальний законний спосіб. Треба це робити фахово, проводити фахові дискусії, а не протискати через парламент речі, які не протискаються через брак голосів у так званій коаліції, брак довіри у коаліціантів один до одного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, через 2 хвилини ми перейдемо до прийняття рішення. Прошу зайти до залу і зайняти робочі місця.

Слово надається Князевичу Руслану Петровичу. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дозвольте мені дещо резюмувати дискусію, яка була плідною, цікавою і потрібною.

Стосовно дискусії щодо форми. Як на мене, дискусія має бути завершена. Єдино можливий варіант виходу із ситуації, запропонований комітетом, вирішує ті питання, які дискутувалися у виступі кожного з доповідачів. Про що йдеться?

Справді, розгляд процесуальних кодексів дещо обмежений нормами Закону «Про Регламент Верховної Ради України», де передбачається, як правильно заявив наш колега Крулько, що який включений до порядку денного законопроект, такий і маємо приймати в цілому. Наразі дискусія не про те, скільки за фактом має бути законопроектів, а про те, скільки їх буде за суттю. Ми пропонуємо варіант, який є дещо креативний з точки зору регламентних процедур, але в межах Регламенту, бо інших пропозицій на цьому етапі просто бути не може, вони відкинуті нами, на жаль, як такі, що не можна зреалізувати. Суть проста: до другого читання виписати в цьому законопроекті окремими розділами нові редакції процесуальних кодексів з окремими перехідними і прикінцевими положеннями. Тобто це буде кілька законопроектів в одному із єдиною нормою в перехідних положеннях в частині набрання чинності цих законопроектів, процесуального введення їх в дію. У такий спосіб ми матимемо новелу, яка передбачає такий своєрідний ракетноносій у вигляді цього законопроекту, який після його прийняття уможливить життя окремо кожному із тих законів, які будуть прийняті всередині цього закону. Відповідно, це буде п'ять законів, а не чотири, про які було сказано, бо ще зміни до Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів». І тут я хочу підтримати Альону Шкрум у тому, що, справді, нормою статті 4 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» зміни до Закону «Про судоустрій і статус суддів» вносяться лише законами про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Тому окрім змін до процесуальних кодексів та інших законів, з ними пов'язаних, будуть ще зміни до Закону «Про судоустрій і статус суддів».

Стосовно питань, які є дискусійними, а саме щодо ставок судового збору, автоматичного арешту коштів, статусу міжнародного комерційного арбітражу, я не бачу перепон для того, щоб під час

розгляду законопроекту в комітеті і підготовки його до другого читання, ми не знайшли компромісного вирішення цього питання, яке уможливить прийняття в цілому законодавства, без якого не можемо в повній мірі запустити судову реформу в Україні.

Давайте сьогодні підтримаємо в першому читанні, а далі будемо поступово рухатися. Комітет готовий розгорнути таку дискусію на своїй платформі з залученням всіх зацікавлених сторін, з тим щоб вже на наступному пленарному тижні можна було запропонувати ту модель, яка буде прийнятною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу повернутися на робочі місця і підготуватися до голосування.

Ми провели ґрунтовне професійне обговорення. Комітет пропонує прийняти за основу законопроект №6232. Цю пропозицію зараз я поставлю на голосування.

Ще раз переконливо прошу зайняти робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» ([№6232](#)) з урахуванням пропозицій, які озвучив під стенограму голова комітету Князевич. Прошу голосувати. Підтримаймо судову реформу!

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Бажаю плідної роботи під час доопрацювання до другого читання.

Колеги, згідно з Регламентом я оголошую перерву на 30 хвилин. О 12.45 прошу всіх прибути до залу для продовження нашої роботи.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, вичерпаний. Переходимо до розгляду питань фінансової політики. Їх небагато – п'ять. Але треба спробувати розглянути їх до обіду, щоб на вечірньому засіданні ми змогли повноцінно перейти до розгляду питань інформатизації.

Тому я закликаю всіх до дисциплінованої і системної роботи.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг» ([№2456-д](#)).

Запрошується до доповіді заступник голови Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Демчак Руслан Євгенійович.

Наголошую, це повторне друге читання. Прошу авторів поправок приготуватися до їх розгляду.

Колеги, доповідач ще не підійшов. Комітет пропонує розглянути законопроект [№5361-д](#).

Колеги, заходьте до залу. Зараз або доповідач підійде, або ми перейдемо до розгляду законопроекту №5361-д (*Шум у залі*).

Законопроект має доповідати заступник голови комітету Демчак Руслан Євгенійович (*Шум у залі*). Не кричіть, грошей не буде.

Так, вже Демчак у залі.

Руслане Євгенійовичу, будь ласка, доповідайте законопроект №2456-д.

ДЕМЧАК Р.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одно-мандатний виборчий округ №18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг» (№2456-д). Хотів би зразу сказати, що він є супутнім до прийнятого нами Закону «Про захист прав споживачів», який уже набрав чинності. Тому прийняття даного законопроекту в цілому трохи запізнилося, але є дуже важливим для того, щоб Закон «Про захист прав споживачів» міг ефективно бути впроваджений та інтегрований в господарське життя наших фінансових установ і нашого населення.

До законопроекту надійшло 108 пропозицій від народних депутатів. Майже всі вони враховані. Сподіваюся, що на голосування для підтримки буде поставлено мінімальну кількість поправок, бо відхилених – 17.

Пропоную перейти до розгляду безпосередньо поправок, щоб потім прийняти проект закону в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу авторів поправок приготуватися до обговорення. Я буду зачитувати лише відхилені поправки. Але будь-хто із депутатів може підняти руку і виступити щодо будь-якої відхиленої поправки.

Поправка 13 народного депутата Левченка. Пане Юрію, наполягаєте?

Увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. Пропоную доповнити законопроект новим пунктом, в якому йдеться про те, щоб в Цивільний процесуальний кодекс України ввести норму щодо можливості подання позовів в інтересах невизначеного кола осіб – так звані колективні позови.

Колективний позов – це процедура процесуальної співучасті, спрямована на об'єднання однорідних вимог чисельної групи осіб з правовими наслідками для них в єдине провадження. Позивач представляє інтереси чисельної групи осіб, які не є сторонами справи, але мають однорідні вимоги. Чисельність таких осіб заздалегідь визначити неможливо. Наприклад, банк або інша фінансова установа, рекламуючи так звані безпроцентні кредити, вводять в оману невизначене коло споживачів фінансових послуг.

Запропонований підхід забезпечить ефективніший захист прав споживачів фінансових послуг. Ідеться про те, що, здебільшого, всі порушення, які роблять фінансові установи, стосуються величезного кола осіб. Тому правильніше і логічніше, щоб великі кола осіб (такий інститут є в усьому прогресивному світі) могли подавати колективні позови, щоб у такий спосіб краще захищати свої права від недобросовісних фінансових інституцій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Руслане Євгенійовичу, ваш коментар.

ДЕМЧАК Р.Є. Дійсно, комітетом була розглянута ваша поправка. Інститут суспільних позовів в деяких країнах існує. На жаль,

в Україні на сьогодні це неможливо і аргументується Господарським та Цивільним кодексами. У цій групі може бути коло осіб, в яких будуть індивідуальні умови договорів, що можуть суперечити спільній позиції.

На жаль, комітет відхилив цю поправку. Думаю, автор вимагатиме поставити поправку на голосування для її підтримки. Ми готові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, наполягаєте на голосуванні, так?

Ставлю на голосування поправку 13 народного депутата Левченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 25 народного депутата Кужель. Наполягає.

Увімкніть мікрофон Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я хочу звернути увагу, що редакція законопроекту, внесеного на повторне друге читання, не стала кращою після доопрацювання. Під час його підготовки до повторного другого читання порушені вимоги статті 116 Регламенту.

Крім того, ми як споживачі в одному випадку є клієнтами, в іншому – фізособами, споживачами фінансових послуг, що не дає людям зрозуміти хто є хто.

Тепер конкретно щодо поправки 25. Комітет, який очолює пан Рибалка з фракції Радикальної партії, пропонує дати право органам, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, у межах своєї компетенції встановлювати додаткові обов'язкові вимоги до договорів про надання фінансових послуг. Тобто людина заключає типовий договір, але вводяться додаткові обов'язкові вимоги до нього, що погіршує умови для...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. У самій промові автора поправки є невідповідність того, що додаткові вимоги погіршують. Є типовий договір для

клієнта, з яким він може погодитися чи не погодитися. Регулятору, якщо він вважає, що потрібні ще додаткові вимоги до кредитних установ (банків, кредитних спілок), ми пропонуємо дати право встановлювати ці додаткові вимоги, тим самим додатково захищаємо клієнтів.

Я вважаю, що ми повинні залишити цю поправку в редакції, яка й була.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Олександро, ви наполягаєте на голосуванні, так?

Ставлю на голосування поправку 25 народного депутата Кужель для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 29 народного депутата Івченка. Наполягає. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Моя поправка стосується конкретно умов договору про надання споживачу пропозицій про зміну умов договору іншим чином, ніж таким, що дає можливість встановити дату відправлення та отримання повідомлення споживачем, а також про збільшення процентної ставки за договором. Досить важливо, щоб споживач чітко знав, що в нього не змінюється процентна ставка протягом усієї дії договору. Я вважаю, що будь-які зміни є нікчемними і такими, що порушують норми Цивільного кодексу і даного законопроекту.

Тому я прошу цю поправку підтримати. Треба забезпечити споживача від необґрунтованого підняття процентної ставки банківськими установами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. Ми відхилили цю поправку лише через те, що її норма вже враховано в статті 1056¹ Цивільного кодексу. Дуже добре, що шановний народний депутат звернув на це увагу. Але це вже врегульовано і працює. Усі підвищення процентних ставок в односторонньому порядку кредитною установою для фізичної особи є нікчемними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 29 народного депутата Івченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Поправка 32 народного депутата Недави. Не наполягає.

Поправка 48 народного депутата Івченка. Наполягає. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Дякую. Фракція «Батьківщина». Я дякую комітету за врахування попередніх моїх двох поправок. Але разом з тим ще раз хочу наголосити на порушенні статті 116 Регламенту – закон був значно доповнений. Це перше.

Друге. Порівняно з редакцією першого читання погіршуються умови інформування клієнтів про фінпослуги – фінустанови замість обов'язкової письмової форми повідомлятимуть клієнта через веб-сайт. Крім того фінустанова не застерігатиме клієнта, що фінансова послуга може передбачати ризик втрати інвестованих коштів. Взагалі редакція першого читання була підготовлена набагато краще, ніж редакція другого читання.

Тому, колеги, я пропоную даний законопроект все-таки відправити на ще одне доопрацювання. Редакція повторного другого читання значно погіршує те, що було в першому читанні.

Прошу підтримати дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслане, будете коментувати? Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Насправді, поправка знову стосувалася колективних позовів і нікчемності у разі підвищення процентної ставки. Ще раз кажу, це врегульовано нормами Господарського та Цивільного кодексів.

Стосовно погіршення. Ми не згодні. Працювала робоча група, яка вислухала всі побажання, в тому числі ринку. Законопроект дуже потрібний, дає можливість врегулювати ринок споживчих послуг. Я дуже прошу не звертати уваги на такі висловлювання, апелювати до суті законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 48 народно-го депутата Івченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 54 народного депутата Левченка. Наполягає. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. У законопроекті пропонується доповнити Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» нормами, які надають органам, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, перелік повноважень для реалізації завдань захисту прав споживачів фінансових послуг. Насправді, це призведе до фіктивного або формального, а не реального, неупередженого контролю з боку регуляторів ринку фінансових послуг щодо захисту прав споживачів.

По суті, пропонується надати регуляторам, які регулюють банки і фінансові інституції (Національний банк, Нацкомфінпослуг, Національна комісія з цінних паперів), повноваження захищати права споживачів. Це маячня. Тому що це конфлікт інтересів. Вони працюють напряду з банками, захищають їх, роблять все можливе, щоб банкам було краще, а не споживачам. Це абсурдна річ.

Тому у своїй поправці я пропоную покласти ці повноваження на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів. Тому що тут саме захист прав споживачів. Не можуть органи, які працюють з фінансовими інституціями, захищати належним чином права споживачів. Це прямий конфлікт інтересів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. Наразі управління захисту справ споживачів захищають. І що? Ми бачимо на біл-бордах 0 відсотків за кредит, дрібним шрифтом якісь дописки в рекламі, неефективність роботи управління з питань захисту прав споживачів.

Тому головна концепція нашого законопроекту полягає в тому, щоб вивести під Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, кредитні спілки, кредитні небанківські установи, банки, які зобов'язані будуть контролювати. Національний банк не завалить скаргами, навпаки, він чинить опір. Ми концептуально поставили задачу, яку нормами цього законопроекту її вирішили. Я вважаю, потрібно міняти ситуацію на краще.

А регулятори мають захищати інвесторів, у тому числі позичальників. Тоді буде прозорий ринок. Не треба думати, що Національний банк, Нацфінпослуг захищають лише банки і фінансові установи. Вони зацікавлені захищати й споживачів. Тому що це дві сторони, які заключають угоду, і ринок працює.

Я вважаю, поправку 54 підтримувати не можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

За наполяганням народного депутата Левченка ставлю на голосування поправку 54 для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 70 народного депутата Івченка. Наполягає. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Законопроект щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг. Але на відміну від прийнятої за основу редакції, фінансова установа не буде зобов'язана розкривати клієнтам інформацію про будь-які комісії, збори, платежі, що стягуються за послуги. Не змінюється черговість погашення вимог за споживчими кредитами: спочатку – відсотки, потім – тіло, хоча «Батьківщина» пропонувала зовсім інше. Збережено право регуляторів встановлювати додаткові обов'язкові вимоги до договорів про надання фінансових послуг.

Вибачте, я не бачу в цьому законопроекті захисту прав споживачів. Зробіть, будь ласка, захист банківських установ і захист кредиторів, тоді це буде зрозуміло. Не обманюйте суспільство.

Я прошу поправку підтримати, а щодо прийняття законопроекту – утриматися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. У мене коментар не по суті поправки. Автор наполягає на підтримці поправки, а я вважаю, що її не потрібно підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 70 народного депутата Івченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 71 народного депутата Левченка. Наполягає. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. Абзац четвертий підпункту 12 пункту 2 розділу I законопроекту потребує зміни в частині збільшення нижньої межі санкцій за ненадання за запитом споживача проекту договору про фінансові послуги, якщо такий обов'язок передбачений законодавством з метою посилення відповідальності банків.

У законопроекті в редакції першого читання пропонується запровадити штрафи у розмірі від 200 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожний випадок такого ненадання. Я вважаю, що 200 неоподатковуваних мінімумів для банку – це ніщо, в принципі, і 500 – ніщо. Пропоную підняти нижню межу хоча б до 300. Тобто від 300 до 500, щоб трохи наповнити більш реальним змістом цю норму.

Прошу підтримати поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Руслане, будете коментувати? Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Пане Юрію, хочу вам сказати, що і ці, й інші відхилені поправки, враховані. Пункти 2 і 3 включені до пункту 1, в якому передбачається штраф за ненадання клієнту примірника договору.

Стосовно розміру штрафу. Пане Юрію, в пункті 1, якщо ви звернете увагу, ми підняли розмір штрафу до 300 неоподатковуваних мінімумів, як ви й хотіли. Мало того, ми прибравши «вилку» (200-500), щоб не було корупційної складової, і запропонували конкретно –

300 неоподатковуваних мінімумів. Так у контролюючих органів не буде суб'єктивного підходу і вибору – комусь менший штраф, комусь більший.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 71 народного депутата Левченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 39.

Рішення не прийнято.

Поправка 73 народного депутата Івченка. Наполягає. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Колеги, я ще раз хочу наголосити, що нормами цього законопроекту не передбачається можливості подання колективних позовів з метою захисту прав споживачів. А на фінансову сферу чи не найбільше припадає порушень саме колективних прав. До речі, не передбачається припису фінустанови: щодо приведення вже укладених договорів у відповідність до чинного законодавства або до цього закону.

Колеги, я ще раз наголошую, законопроект не відповідає назві. Він захищає інтереси не споживачів, а банків і банківських установ.

Прошу поправку підтримати, а щодо прийняття законопроекту – утриматися або ще раз відправити на повторне друге читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. У мене знову коментар загального характеру.

Стосовно колективних позовів. На даний час Цивільним і Господарським кодексами не передбачається подання колективних позовів не лише щодо цих видів договорів, а й щодо інших. Проти цього Мін'юст і Кабінет Міністрів. Тому ми не підтримували цієї позиції.

Стосовно вашої поправки, ще раз кажу, ми підняли штрафи до 300 неоподатковуваних мінімумів.

Прошу не підтримувати поправки 73, а законопроект прийняти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 73 народного депутата Івченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Левченко наполягає на підтвердженні поправки 72, яку комітет врахував.

Увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. Я прошу поставити на голосування поправку 72 для підтвердження її врахування, і закликаю зал не підтримувати. Тому що в цій поправці пропонується виключити із законопроекту поняття «непроведення оцінки кредитоспроможності споживача» і штрафування за це.

Насправді, непроведення оцінки кредитоспроможності споживача є однією із основних причин фінансової кризи 2008-2009 років, яка почалася у Сполучених Штатах Америки, а потім розповсюдилася на весь світ. Іпотечні установи видавали іпотечні кредити споживачам без жодної перевірки на предмет того, чи зможуть вони цю іпотеку сплатити. Через деякий час завалилася вся фінансова система Сполучених Штатів Америки. Але це стосується не лише фінансової системи США, а й будь-якої. Треба перевіряти, кому видається кредит, щоб потім його повертали. Інакше створюється мильна бульбашка: видаються кредити людям, які не можуть їх повертати, і, врешті-решт, ця піраміда завалюється. Тому цієї норми не можна виключати із законопроекту.

Прошу поставити цю поправку на підтвердження. Закликаю зал за неї не голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. Як би зал не проголосував, ми намастимо ще більше масла зверху. У будь-якому разі законопроект буде працюючий.

Стосовно перевірки кредитоспроможності. Саморегулівні організації з кредитування сказали, що фізично неможливо виконати цю норму. Тобто, якщо буде, то виконуватиметься формально. Але незалежно від того, приймемо чи не приймемо цю норму, законопроект не зміниться.

Прошу поправку підтвердити. Але будемо дивитися на кількість голосів. Закон буде працюючий у будь-якому разі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 72 для підтвердження її врахування. Комітет просить підтримати. Голосуємо! «За» – 109.

Рішення не прийнято.

Поправка 74 народного депутата Левченка. Наполягає. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Тепер у прийнятті моєї поправки 74 є сенс. Вона стосується збільшення розміру штрафу щодо непроведення оцінки спроможності споживача. Після того, як відповідну поправку не підтверджено, цю оцінку було повернуто. У своїй поправці я пропоную збільшити розмір штрафів від 300 до 500 неоподатковуваних мінімумів.

Кілька хвилин тому доповідач сказав, що прибравли «вилку». Прибравши «вилку» – від 200 до 500, ви не підняли розмір штрафу, а зменшили. Замість того, щоб зробити максимальний штраф – від 400 до 500 неоподатковуваних мінімумів, ви зробили – лише 300, а можуть бути різні ступені умисності в порушенні зі сторони фінансової установи. Тому «вилка» тут є доречною. Але якщо вже прибравли її, то треба було лишати 500, а не 300.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. Ми маємо враховувати дві сторони. Ви ж говорили сьогодні, що треба враховувати й клієнтів. То як ставити максимальний розмір штрафу? Якщо говорити про підхід, то ми за те, щоб все-таки це був єдиний штраф, а не – від і до.

Стосовно вашої поправки. Було – від 200 до 500, ви пропонуєте – від 300 до 600. Я думаю, це не кардинальні зміни. Вони не змінять законопроект по своїй суті. Якщо ви вважаєте, що це щось міняє, давайте попробуємо проголосувати за вашу поправку. Але комітет її не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 74 народно-го депутата Левченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Колеги, залишилося п'ять поправок. Тобто через 5-7 хвилин ми перейдемо до прийняття рішення. Прошу запросити депутатів до залу.

Поправка 76 народного депутата Івченка. Наполягає. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Мене дивує позиція деяких наших фракцій, що так турбуються за народ, а комітет, який очолює представник однієї із них, вносить на розгляд парламенту, фактично, лобістські й антилюдські законопроекти, які жодним чином не захищають права споживачів.

Перше. Порушені вимоги статті 116 Регламенту – до законопроекту включені статті, які не розглядалися в першому читанні.

Друге. Погіршуються умови інформування клієнтів про фін-послуги.

Третє. На відміну від прийнятої за основу редакції, фінансова установа не буде зобов'язана розкривати клієнтам інформації про комісії, збори і таке інше.

Четверте. Не змінюється черговість погашення кредиту.

П'яте. Додаткові обов'язкові вимоги до договорів про надання фінпослуг.

Шосте. Не передбачена можливість подання колективних договорів.

Колеги, про який захист прав споживачів йдеться?

А фракціям хочу сказати: ви не турбуйтеся про людей, а працюйте над законами, норми яких, дійсно, захистять кожного громадянина, щоб він відчував себе захищеним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. Тут відчувається якась перепалка між фракціями «Батьківщина» і Радикальною партією. Давайте сконцентруємося на суті законопроекту, а ці розмови винесіть в політичну площину.

Даний законопроект розроблявся за участі USAID, авторами є всі члени нашого комітету, депутати з різних фракцій. Давайте заберемо політику і будемо професійно підходити до фінансових законів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 76 народного депутата Івченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 77 народного депутата Левченка. Наполягає. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Пане головуючий, спочатку я прошу поставити на голосування поправку 75 для підтвердження її врахування.

Справа в тому, що в поправці 75 пропонується виключити з законопроекту такий абзац: «укладення договору про надання фінансових послуг не в письмовій формі тягне за особою штраф у розмірі від 200 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожен такий випадок». Врахування поправки мотивується тим, що нібито договір про надання фінансових послуг не в письмовій формі є нікчемним. А наслідком нікчемності є визнання договору неукладеним. Але треба не просто визнавати, що договір неукладений, а штрафувати, навіть, за намагання провести такі речі.

Тому, я вважаю, що для посилення контролю над фінансовим, банківським секторами цієї поправки не можна враховувати.

Прошу поставити поправку 75 на підтвердження і не підтримувати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Руслане.

ДЕМЧАК Р.Є. Як я вже сказав раніше, є норма, де передбачається штраф за неправильне укладення договору, якою охоплюються в тому числі письмові, неписьмові – всі форми порушень укладення договорів.

Тому, я хочу сказати, штраф затверджений. Фінансові установи у разі порушення нормативів цього закону під час заключення договорів будуть оштрафовані. Поправку можна не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Руслане, ви пропонуєте підтримувати чи не підтримувати врахування поправки 75?

ДЕМЧАК Р.Є. Не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 75 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати.

Комітет каже, що необов'язково підтримувати. Голосуємо!

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 77 народного депутата Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую за непідтримку цієї неправильної поправки.

Враховуючи, що це положення повернуто, прошу підтримати мою поправку, в якій я пропоную збільшити розмір штрафів – від 300 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за укладення договору про надання фінансових послуг не в письмовій формі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставити на голосування?

Ставлю на голосування поправку 77 народного депутата Левченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 86 народного депутата Лаврика. Не наполягає (*Шум у залі*).

Яку поправку?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Поставте поправку 85 на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Руслане, будете коментувати чи одразу ставити на підтвердження?

ДЕМЧАК Р.Є. Ставте на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 85 народного депутата Довбенка для підтвердження її врахування. Прошу голосувати.

«За» – 106.

Рішення не прийнято.

Поправка 87 народного депутата Івченка. Не наполягає.

Поправка 88 народного депутата Левченка. Наполягаєте, так?

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. Дякую за невідтримку поправки 85. Шкода, що не дали можливості обґрунтувати, чому її не можна підтримувати. Ішлося про виключення із законопроекту штрафу за неповідомлення надавачем фінансової послуги споживача про відступлення зобов'язання за договором про надання фінансової послуги в разі, коли обов'язковість такого повідомлення встановлена законом.

Враховуючи те, що цю поправку відхилено, тепер доцільно наполягати на підтримці моєї поправки 88, в якій я пропоную за це порушення встановити штраф у розмірі від 300 до 500 неоподатковуваних мінімумів. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 88 народного депутата Левченка для її підтримки. Прошу голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 90 народного депутата Івченка. Не наполягає.

Поправка 91... Почекайте.

За наполяганням депутатів ставлю на голосування поправку 89 для підтвердження її врахування. Прошу голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Увімкніть мікрофон Яценка. Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №200, Черкаська область,

самовисуванець). Шановний Голово! Шановні колеги! Цей законопроект можна підтримати, але за умови виключення поправок 26 і 27. Прошу поставити їх на підтвердження.

Поправкою 26 передбачається укладення договору про надання фінпослуг виключно в письмовій формі: у паперовому вигляді, у вигляді електронного документа, шляхом приєднання клієнта до договору, який може бути наданий йому для ознайомлення у вигляді електронного документа на офіційному веб-сайті (веб-сторінці) фінансової установи. Тобто якщо установа доведе, що договір відправлено клієнту, такий договір свідчитиме про його укладення, і це може призвести до великих зловживань.

Щодо поправки 27. Тут варто зазначити, що одним із пунктів законопроекту є регламентована обов'язковість оповіщення про зміни відсоткових ставок за депозитами, комісій, різних зборів за допомогою розсилання смс-повідомлень чи оповіщення електронною поштою на особисту скриньку клієнта. Це положення також призведе до масштабних порушень.

Тому прошу поставити поправки 26 і 27 на підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 26 і 27 я поставлю окремими голосуваннями на підтвердження.

Будь ласка, пане Руслане, поясніть суть цих поправок.

ДЕМЧАК Р.Є. Все-таки я хотів би просити вас залишити цю поправку. Зараз інформаційні технології рухаються вперед, і ми не можемо від цього відставати. У даному випадку норми поправок 26 і 27 дають можливість заключати договір в письмовій формі, скріплюючи його не лише класичним підписом, а й за допомогою електронного цифрового, який генерується і пересилається по електронній пошті клієнту з можливістю роздрукувати його. Це дає змогу значно збільшити комунікацію, бути сучасними у таких договорах, як споживче кредитування.

Тому я просив би зал все-таки проголосувати за поправки 26 і 27.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз я поставлю на голосування ці поправки для підтвердження, і переходимо до прийняття рішення.

Тому я прошу депутатів зайти до залу і зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування поправку 26 народного депутата Демчака, яку комітет врахував, для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 166.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 27 народного депутата Демчака, яку комітет врахував, для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 166.

Рішення не прийнято.

Ми завершили розгляд поправок.

Руслане Євгенійовичу, будь ласка, ваше заключне слово.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги! Незалежно від тих політичних баталій, які точилися на професійному рівні щодо чисто фінансового законопроекту, хочу всім сказати, що цим законопроектом інтегруються європейські директиви. Це перше.

Друге. Проект був розроблений за участі представників USAID, міжнародної організації, пройдений через сито нашого ринку саморегульованих організацій, які дали свої конкретні поправки.

Крім того, даний законопроект ішов у зв'язці з Законом «Про споживче кредитування», який прийнятий і підписаний Президентом, але не може працювати повною мірою без норм цього законопроекту, які інтегрують його в інші нормативно-законодавчі акти, інші закони, що з ним стикаються.

Тому я прошу відкинути всі політичні претензії, сконцентруватися на професіоналізмі, конструктивізмі і проголосувати. Консультації, проведені попередньо з кожною фракцією, показують, що всі підтримують. Прошу підтримати фінансовий ринок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до прийняття рішення.

ДЕМЧАК Р.Є. Будь ласка, ще 10 секунд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ДЕМЧАК Р.Є. Це дасть можливість відновити кредитування, починаючи від кредитування товарів широко вжитку до кредитування квартир. Зверніть на це увагу, не ставтеся до цього дуже поверхнево, тому що люди чекають урегулювання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в повторному другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг» (№2456-д). Прошу голосувати.

Як на мене, ми вийшли на компромісний варіант, який мав би знайти підтримку в залі. Голосуємо!

«За» – 198.

Колеги, давайте порадимося. Ми годину часу інвестували в цей законопроект. Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності, який очолює Сергій Рибалка, поставив його першим на розгляд у блоці питань фінансової політики (*Шум у залі*).

Руслане, порадьте, як бути. Зараз ще раз поставити на повторне друге чи повернемося до розгляду? Давайте я поставлю на повернення, і якщо голосів не буде, я проситиму підтримати повторне друге.

Івченко, ви підтримаєте повторне друге? Підтримаєте.

Отже, за наполяганням комітету ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування щодо прийняття законопроекту №2456-д. Прошу голосувати. Давайте підтримаємо комітет.

«За» – 196.

Немає голосів.

Прошу всіх сконцентруватися і підтримати пропозицію про повернення законопроекту на повторне друге читання, щоб ми не втратили його. У мене прохання до всіх фракцій підтримати цю пропозицію.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до комітету на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг» (№2456-д).

ЛЯШКО О.В. Це вже зараз повторне друге?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олегу Валерійовичу, може бути повернуто два рази. Регламентна норма звучить так: повернути комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання.

Отже, прошу підтримати пропозицію повернути комітету законопроект №2456-д на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання. Прошу підтримати. Давайте підтримаємо, щоб не втратити законопроекту.

«За» – 218.

Колеги, я ще раз поставлю. Ми ж обіцяли це підтримати (*Шум у залі*). То це, фактично, і є повернення до першого читання (*Шум у залі*).

Колеги, я не дам слова. Є єдина норма, передбачена Регламентом. Іншої норми я не можу поставити на голосування.

Прошу зайняти робочі місця. Нам не вистачило кількох голосів. Не виходьте із залу! Навпаки, зайдіть до залу.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання законопроекту №2456-д. Прошу голосувати. Кожен голос має вагу і значення.

«За» – 218.

Колеги, зайдіть до залу (*Шум у залі*).

Колеги, було непорозуміння щодо Регламенту. Дехто вважав, що не можна повторне друге читання. Можна! І я вважаю, що це правильно, бо є можливість доопрацювати.

Колеги, я прошу всіх сконцентруватися.

Зараз я поставлю на повернення, а потім – на повторне друге. Згодні?

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування щодо прийняття проекту закону №2456-д. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Повернулися.

Тепер на повторне друге. Нагадую, ви обіцяли голосувати. Я себе веду чесно. Давайте разом поводити себе чесно.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання законопроекту [№2456-д](#). Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Чесно. Усе правильно, хлопці. Так має бути в залі.

Колеги, увага! Я поясню логіку розгляду законопроекту щодо регульованих ринків та деривативів. До нього подано величезну кількість поправок. І комітет, і всі співавтори згодні з тим, що цей проект необхідно направити на повторне друге читання. Щоб не використовувати процедури розгляду всіх поправок, комітет вніс проект Постанови «Про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів». Його прийняття дасть можливість комітету перейти до розгляду повторного другого читання, не витрачаючи у залі години-півтори на розгляд поправок. Давайте підтримаємо таку ініціативу. Це буде правильно.

Отже, переходимо до розгляду проекту Постанови «Про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів» ([№3498/П1](#)).

У мене є пропозиція обговорити даний проект постанови за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

«За» – 178.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується заступник голови Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Демчак Руслан Євгенійович. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги! Щойно ми потратили годину на розгляд законопроекту, і вийшли на повторне друге читання. Даним проектом постанови пропонується не витрачати, мабуть, півдня на розгляд 748 поправок. Уявіть, скільки може бути різних висловлювань щодо своїх політичних вподобань.

Тому, враховуючи прийняття закону (законопроект [№2302а-д](#) від 28.04.2016), велика кількість важливих положень якого дублюється із законопроектом [№3498](#), наш комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді прийняти рішення, передбачене пунктом 5 частини першої статті 123 Регламенту, а саме повернути законопроект комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання.

Дана процедура надасть можливість внести необхідні уточнення до редакції законопроекту під час його підготовки до повторного другого читання з метою його вдосконалення, зокрема: вилучити частини

тексту, що вже діють, розглянути інші пропозиції від народних депутатів України.

Прошу підтримати рішення комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис: два – за, два – проти.

Лаврик Олег Васильович, «Самопоміч».

ЛАВРИК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Прийнявши цей проект постанови, у нас з'явиться можливість повернутися до тих питань, які ми вже кілька разів обговорювали в залі під час розгляду законопроекту №3498. Ми уникнемо практики, коли в законопроект, нормами якого регулюватимуться ринкові механізми деривативів фондового ринку, вписувати питання щодо регулятора.

Давайте підтримаємо проект постанови, відправимо законопроект на повторне друге читання. У комітеті виключимо всі положення стосовно питань регулятора, і оформимо їх як окремий законопроект. Тоді будемо спілкуватися з комісією, асоціаціями, ринком, визначатимемо питання стосовно діяльності самого регулятора.

«Самопоміч» підтримуватиме даний проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Різаненко Павло Олександрович. Будь ласка.

РІЗАНЕНКО П.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №97, Київська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Даний законопроект стосується врегулювання обігу і торгівлі цінними паперами – деривативами. Також у даному законопроекті є положення, які регулюють діяльність товарних бірж. Але, як слушно було зазначено колегами під час засідання комітету і під час обговорення, до другого читання було подано дуже багато

поправок, із яких не всі стосуються виключно врегулювання питання деривативів та товарних бірж.

Саме тому комітет вирішив запропонувати Верховній Раді відправити законопроект на повторне друге читання, щоб унормувати розбіжності, які виникли в комітеті, слухні пропозиції, які стосуються саме деривативів і товарних бірж.

Фракція «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме даний проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Опозиційного блоку» слово має Гусак Володимир Георгійович. Будь ласка.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановні українці! Шановний Голово! Підвищення життєвого рівня українців неможливе без економічного зростання. Економічне зростання неможливе без інвестицій. Для інвестицій потрібні розвинуті фінансові ринки. Розвинуті фінансові ринки повинні мати максимально широкий вибір фінансових інструментів. Одним із таких інструментів є деривативи – похідні фінансові інструменти, вартість яких залежить від вартості інших активів або інших фінансових інструментів. До речі, у світі саме обсяг деривативів є найбільшим і оцінюється в 600-700 трильйонів доларів США. Для порівняння, загальна вартість акцій у світі оцінюється в 70 трильйонів доларів США, а загальна вартість усього золота у світі – в 7 трильйонів.

На жаль, в Україні й досі немає комплексного регулювання ринку деривативів, відсутня відповідна термінологія, немає механізму гарантування зобов'язань. Нормами цього законопроекту намагаються, принаймні, частково адресувати ці проблеми. Але, на жаль, ми знову бачимо неефективну організацію роботи парламенту.

Шановні колеги, справа не у великій кількості поправок. Законопроект був прийнятий в першому читанні 31 березня 2016 року, на 14 червня комітет підготував законопроект на друге читання. Але понад рік він не розглядався. Тому прийняли інші законопроекти, які містять суперечливі норми, і їх дійсно потрібно усунути. Але питання

доступу української економіки, українських підприємств до фінансових ринків залишається актуальним.

Наша фракція підтримує направлення цього законопроекту на повторне друге читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, зараз буде виступ Олександри Кужель, потім переходимо до голосування. Тому прошу запросити депутатів до залу і приготуватися до прийняття рішення.

Будь ласка, пані Олександро.

КУЖЕЛЬ О.В. Я хочу звернутися до регламентного комітету з проханням проаналізувати роботу Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності. Протягом двох з половиною років комітет вносить законопроекти, які ми постійно повертаємо на повторне друге читання. А знаєте чому? Тому що там інтереси лише банківських і фінансових установ і немає нас – громадян України.

Приведу такий приклад. Фракція «Батьківщина» рік тому внесла законопроект, норми якого забороняють банкам і «Укрпошті» брати додатково гроші з громадян за перерахування комунальних послуг. На засіданні комітету я була свідком того, як комітет не підтримав цього, бо це їхні гроші. Вони ж власники банків. І наш законопроект комітет не вносить на розгляд.

Даний законопроект не треба відправляти на повторне друге читання. Нехай внесуть на розгляд нормальний законопроект. Бо якщо відправимо, Демчак внесе на повторне друге читання таку саму редакцію. Це є погана практика.

Тому «Батьківщина» не голосуватиме за цей проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайти до залу і зайняти робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів» (№3498/П1). Прошу голосувати.

Колеги, всі зрозуміли суть? Це економія часу, щоб комітет міг доопрацювати законопроект.

«За» – 200.

Колеги, це означає, що нам треба буде півдня або день витратити на розгляд поправок.

Колеги, зараз я поставлю на повернення. Якщо кількість голосів не зміниться, проект постанови буде відхилено.

Я прошу всіх приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування щодо прийняття проекту постанови №3498/П1. Прошу голосувати.

«За» – 207.

Немає достатньої кількості голосів. Проект постанови [№3498/П1](#) відхилений.

Колеги, у нас є ще 5 хвилин. Пропоную включити до порядку денного сесії хоча б кілька законопроектів.

Колеги, увага! Увага! Давайте подивимося, як піде голосування. Якщо не піде, ми зможемо після обіду їх включати. Процедуру включення можна проводити кілька разів.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України у зв'язку з ратифікацією Третього додаткового протоколу та Четвертого додаткового протоколу до Європейської конвенції про видачу правопорушників» ([№6149](#)). Прошу голосувати.

«За» – 193.

Після обіду поставлю ще раз.

Колеги, зараз усі підтримають. Увага!

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо діяльності вищих навчальних закладів на території Донецької та Луганської областей» ([№6548](#)). Прошу голосувати.

Думаю, весь зал це підтримує. Голосування важливе і знакове для всіх.

«За» – 204.

Не всі фракції підтримують.

Колеги, час ранкового засідання вичерпується, а я ще маю прочитати повідомлення, яке надійшло до президії Верховної Ради України.

Отже, відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток річок України», головою якого обрано народного депутата України Вадатурського Андрія Олексійовича. Давайте привітаємо нашого колегу (*Оплески*).

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. О 16 годині запрошую всіх до сесійного залу для продовження розгляду питань фінансового блоку.

Дякую.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

БАБІЙ Ю.Ю. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»): «Прошу врахувати мій голос «за» в результатах голосування щодо прийняття законопроекту [№6232](#)»;

БЕНДЮЖЕНКО Ф.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»): «Прошу врахувати мій голос «за» в результатах голосування щодо прийняття законопроекту [№6232](#)»;

ЛЕВУС А.М. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»): «Під час голосування про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» у мене не спрацювала картка.

Прошу врахувати мій голос «за» в результатах голосування щодо прийняття цього законопроекту за основу»;

МЕПАРІШВІЛІ Х.Н. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»): «Прошу врахувати мій голос «за» в результатах голосування щодо прийняття законопроекту [№6232](#)»;

ШИПКО А.Ф. (одномандатний виборчий округ №35, Дніпропетровська область, самовисуванець): «Прошу вважати мій голос як «за» під час голосування щодо прийняття законопроекту [№6232](#)».